Sitowise Oy 23.4.2026

**Vastineet Tevaniemen kaavaluonnoksesta annettuihin lausuntoihin ja mielipiteisiin**

Kaavaluonnos oli nähtävillä lausuntoja ja mielipiteitä varten 11.2.-13.3.2026.

**Sisällysluettelo**

L01 Lupa- ja valvontavirasto ..... 2
L02 Pirkanmaan liitto ..... 4
L03 Sisä-Suomen elinvoimakeskus ..... 5
L04 Parkanon kaupunki, rakennus- ja ympäristölautakunta ..... 6
L05 Ylöjärven kaupunki ..... 10
L06 Sastamalan kaupungin ympäristöterveydenhuolto ..... 10
L07 Elinympäristömme puolesta ry, Ikaalinen ..... 10
L08 Suomen luonnonsuojeluliitto, Pirkanmaan piiri ..... 12
L09 Suomen luonnonsuojeluliiton Ikaalisten yhdistys ry ..... 15
L10 Pirkanmaan maakuntamuseo ..... 18
L11 Luonnonvarakeskus ..... 18
L12 Hämeenkyrön kunta ..... 19
L13 Digita ..... 19
L14 Fingrid ..... 20
L15 Caruna ..... 21
L16 Suomen Erillisverkot ..... 21
L17 Ilmatieteen laitos ..... 21
M01 Yksityinen henkilö ..... 21
M02 Yksityinen henkilö ..... 23
M03 Yksityinen henkilö ..... 24
M04 Yksityinen henkilö ..... 25
M05 Yksityinen henkilö ..... 26
M06 Yksityinen henkilö ..... 29
M07 Yksityinen henkilö ..... 31
M08 Yksityinen henkilö ..... 31
M09 Yksityinen henkilö ..... 33
M10 Yksityinen henkilö ..... 34
M11 Yksityinen henkilö ..... 36
M12 Yksityinen henkilö ..... 36
M13 Yksityinen henkilö ..... 38
M14 Kaksi yksityistä henkilöä ..... 38

**Lausunnot**

| Lausunnon esittäjä | Sisältö | Vastineet |
|---|---|---|
| L01 Lupa- ja valvontavirasto | Ikaalisten kaupunki on pyytänyt Lupa- ja valvontavirastolta lausuntoa Tevaniemen tuulivoimapuiston osayleiskaavaluonnoksesta. Lupa- ja valvontavirasto on tutustunut saatavilla olevaan aineistoon ja toteaa lausuntonaan:<br>Tevaniemen osayleiskaavalla on tarkoitus tutkia enintään yhdeksän tuulivoimalan kokonaisuuden käsittävän tuulivoimahankkeen sijoittuminen Ikaalisten kaupungin alueelle. Kaavan mukaisesti tuulivoimalat voisivat olla enintään 280 metriä korkeita ja yksikköteholtaan maksimissaan 10 MW:n suuruisia. Suunnittelualueen kokonaisala on noin 1250 ha.<br>Tevaniemen tuulivoimahankkeen osalta on tehty ympäristövaikutusten arviointimenettely (YVA) vuonna 2022. YVA-menettelyssä toiminut yhteysviranomainen, Pirkanmaan ELY-keskus, on antanut asiassa perustellun päätelmän 24.1.2023. Samanaikaisesti YVA-menettelyn kanssa laadittiin Tevaniemen tuulivoimaosayleiskaava, jonka Ikaalisten kaupunginhallitus hyväksyi 30.10.2023. Korkein hallinto-oikeus kumosi hyväksymispäätöksen menettelytapavirheen vuoksi ja tästä syystä kaavaprosessi on käynnistetty uudestaan. Osayleiskaavaan ei ole tehty aiemmin hyväksyttyyn kaavaan verrattuna muutoksia.<br>Tuulivoimaosayleiskaava laaditaan alueidenkäyttölain (AKL) 77 §:n mukaisesti ja sen tulee täyttää myös alueidenkäyttölaissa määritetyt yleiskaavan sisältövaatimukset (AKL 39 §). Kaavassa esitettyjen ratkaisujen tulee perustua riittäviin selvityksiin ja vaikutusten arviointiin (AKL 9 §).<br><br>**Ohjaava kaavoitus**<br>Suunnittelualueella ovat voimassa Pirkanmaan maakuntakaava 2040 (hyv. 27.3.2017) sekä vaihemaakuntakaava Elonkirjo ja energia (hyv. 7.4.2025). Pirkanmaan vaihemaakuntakaava on hyväksytty ja kuulutettu maakuntahallituksen päätöksellä voimaan, mutta se ei ole vielä saanut lainvoimaa. Pirkanmaan maakuntakaavassa 2040 suunnittelualueen päämaankäyttömuoto on osoitettu tv-1 ja maaseutualue-merkinnällä. Myös vaihemaakuntakaavassa suunnittelualueelle on osoitettu maakuntakaavaa vastaava tuulivoimatuotannon alue. Maakunnallisesti merkittävät tuulivoimahankkeet tulee pääsääntöisesti suunnitella ja toteuttaa maakuntakaavassa tai vaihemaakuntakaavassa osoitetuille alueille. Tevaniemen tuulivoimahankkeen osayleiskaavan rajaus on laajempi kuin maakuntakaavassa on osoitettu, mutta maakuntakaavan yleispiirteisyyden vuoksi riittävin perustein tuulivoimaosayleiskaavan rajauksessa voidaan poiketa maakuntakaavoituksessa osoitetusta.<br><br>**Välkevaikutukset**<br>Pirkanmaan ELY-keskus on antanut lausuntonsa Tevaniemen tuulivoimaosayleiskaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta (OAS). Lausunnossaan Pirkanmaan ELY-keskus toi esille, että Röyhiönjärven-Valkeajärven rantakaavat sijaitsevat vain noin 500 metrin etäisyydellä kaava-alueen rajasta kaakkoon ja etelään. Rantakaava-alueilla on yhä rakentamattomia kiinteistöjä, joihin nähden tuulivoimaosayleiskaavan toteutuminen voi aiheuttaa ristiriidan ranta-asemakaavan tavoitteiden kanssa ja vaikeuttaa rantakaavan toteutumista. OAS-lausuntoihin annetussa kaavanlaatijan kokoamassa vastineessa todetaan, ettei tuulivoimahanke estä ranta-asemakaavan mukaisten rantarakennuspaikkojen toteutumista.<br>Lupa- ja valvontavirasto katsoo, ettei kaavoituksen yhteydessä laadittu Tevaniemen tuulipuiston välkeselvitys (Etha Wind, 2023) | |

| Lausunnon esittäjä | Sisältö | Vastineet |
|---|---|---|
| | poissulje välkevaikutusten raja-arvojen ylittymistä rakentamattomien rantakaavassa vapaa-ajan kiinteistöiksi osoitetuilla alueilla. Lisäksi liiallisia välkevaikutuksia aiheutuu yhdelle asuinkiinteistölle. Lupa- ja valvontaviraston näkemyksen mukaisesti kaavan jatkosuunnittelussa tulee ratkaista ristiriita ranta-asemakaavan ja tuulivoimaosayleiskaavan tavoitteiden välillä. Kaavaselostuksen liitteenä olevassa selvityksessä on esitetty keinoja välkevaikutusten vähentämiseksi (Välkeselvityksen kappale 4.5) ja nämä tulee huomioida myös kaavan jatkosuunnittelussa. kaavan yleismääräyksiin on tuotu | Kaavan yleisissä määräyksissä on välkettä koskeva määräys, millä varmistetaan, ettei haitallisia välkevaikutuksia esiinny asuin- tai lomarakennusten kohdalla. |
| | **Selvitykset**<br>Kaavan tulee perustua riittäviin selvityksiin ja vaikutusten arviointeihin (AKL 9 §). Osayleiskaavan laadinta on aloitettu uudestaan ja kaikkien käytettävien selvitysten ajantasaisuus tulee arvioida. Pirkanmaan ELY-keskus on OAS-vaiheen lausunnossaan edellyttänyt liito-oravaselvityksen päivitystä. Kaavoittaja on esittänyt laadittavan keväällä 2026 liito-oravan lisääntymis- ja levähdyspaikkojen selvityksen. Lupa- ja valvontavirasto pyytää liittämään selvityksen kaavan asiakirja-aineistoihin sen valmistuttua.<br>Selvitysten riittävyyteen ja ajantasaisuuteen tulee kiinnittää huomiota kaikkia vaikutusten arviointeja laadittaessa. | 20.1.2026 kaavasta pidettiin Lupa- ja valvontaviraston, Ikaalisten kaupungin, Pirkanmaan maakuntamuseon, hankkeesta vastaavan ja kaavoituskonsultin välinen AKL 66 § mukainen viranomaisneuvottelu, jossa käytiin läpi myös osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta saatu palaute ja selvitysten tilanne. Kokouksessa tuotiin esiin, että kevättalvella 2026 liito-oravaselvitys päivitetään. Tämän selvityksen jälkeen luontoselvitysten perusteella pystytään arvioimaan luotettavasti kaavan luontovaikutukset.<br>Liitetään kaava-asiakirjoihin liito-oravaselvityksen päivitys. |
| | **Yhteisvaikutukset**<br>OAS-vaiheen lausunnossaan Pirkanmaan ELY-keskus on todennut, että edellisen kaavamenettelyn jälkeen Tevaniemen lähialueille on esitetty suunniteltavaksi uusia tuulivoima-alueita. Pirkanmaan ELY-keskus katsoo, että yhteisvaikutuksia tulee selvittää etenkin Horhalanperän ja Luikesneva-Susinevan tuulivoimahankkeiden kanssa. Lausunnosta annetussa vastineessa todetaan edellä mainittujen hankkeiden kaavoituksen olevan alkuvaiheessa eikä vastineessa ole tunnistettu mahdollisuutta tämän vuoksi huomioida yhteisvaikutuksia. Lupa- ja valvontavirasto huomauttaa, että vastineessa esitetystä poiketen sekä Luikesneva-Susinevan että Horhalanperän hankkeista on saatavilla alustava voimaloiden sijoittelu. Hankkeiden kaavoitustilanteesta löytyy tietoa Ikaalisten kaupungin nettisivuilta ja hankkeiden YVA:n tilanteesta ymparisto.fi -sivustolta. Molemmista em. hankkeista on valmistunut arviointiohjelma, joista yhteysviranomaisena toiminut Pirkanmaan ELY-keskus on antanut lausunnon.<br>Lupa- ja valvontavirasto katsoo, että yhteisvaikutukset tulee huomioida hankkeen jatkosuunnittelussa. | Täydennetään kaavaselostuksen kohtaan 10.25. yhteisvaikutukset Luikesneva-Susinevan ja Horhalanperän tuulivoimahankkeiden kanssa. |
| | **Katja-asetus**<br>Ympäristöministeriön asetus maakunta-, yleis- ja asemakaavojen kaavamääräysten ja kaavakohteiden esitystavasta (Katja-asetus) on astunut voimaan 11.6.2024. Asetuksen tavoitteena on edistää kaavatiedon saatavuutta ja parantaa kaavatiedon yhteentoimivuutta valtakunnallisesti. Alueidenkäyttölaki sisältää uudet säädökset, joiden mukaan yleiskaava, asemakaava, maakuntakaava, kaavamääräykset ja tonttijakosuunnitelma tulee jatkossa laatia kansallisesti yhteentoimivassa tietomallimuodossa Katja-asetuksen mukaisesti.<br>Lupa- ja valvontavirasto kannustaa siirtymään asetuksen mukaisten kaavamerkintöjen ja -määräysten käyttöön. Asetus sisältää | Tämän kaavan laadinta on aloitettu ennen Katja-asetuksen voimaan tuloa, eikä asetus edellytä tietomallipohjaista kaavoitusta ennen vuotta 2029, joten kaavan kuvaustekniikka säilytetään samana kuin mitä on käytetty aikaisemmassa kaavaprosessissa sekä tämän kaavaprosessin kaavan valmisteluvaiheessa. |

| Lausunnon esittäjä | Sisältö | Vastineet |
|---|---|---|
| | kuitenkin siirtymäsäännöksen ja aikaisempaa merkinnöistä annettua ympäristöministeriön asetusta voidaan soveltaa vuoden 2028 loppuun asti.<br><br>**Muuta**<br>Liikennejärjestelmän ja maanteiden osalta lausunnonantaja on Sisä-Suomen elinvoimakeskus.<br>Lupa- ja valvontavirasto pyytää toimittamaan osayleiskaavan ehdotusvaiheen lausuntomenettelyn yhteydessä päivitetyt selvitykset nähtäville. | Kaavaehdotuksen liitteet tulevat kaavaehdotusaineistoon. |
| L02 Pirkanmaan liitto | Osayleiskaava-alueella ovat voimassa Pirkanmaan maakuntakaava 2040 (hyv. 27.3.2017) ja elonkirjon ja energian vaihemaakuntakaava (hyv. 7.4.2025). Vaihemaakuntakaava on tullut voimaan maakuntahallituksen päätöksellä 16.6.2025, mutta ei ole vielä lainvoimainen.<br>Pirkanmaan liitto katsoo, että maakuntakaavatilannetta käsittelevään kappaleeseen olisi hyvä lisätä tieto, että Pirkanmaalla on käynnistetty 25.11.2024 teollisuuden uusia sijaintipaikkoja käsittelevä vaihemaakuntakaava, jonka osallistumis- ja arviointisuunnitelma (OAS) on ollut nähtävillä 22.5.-26.6.2025.<br>Tevaniemen tuulivoimapuiston osayleiskaava-alue on tunnistettu maakuntakaavassa tuulienergiatuotannon alueena. Pirkanmaan liitto on osayleiskaavahankkeen osallistumis- ja arviointisuunnitelmaa koskeneessa lausunnossaan pyytänyt päivittämään maakuntakaavaa koskevan karttaotteen ja vaihemaakuntakaavalla päivitetyt merkinnät ajantasaisiksi. Pirkanmaan liitto huomauttaa, että OAS:issa viitataan edelleen osin kumoutuneisiin kokonaismaakuntakaavan merkintöihin muun muassa nykyisten turvealueiden kehittämisen kohdealueiden osalta.<br>Koska tuulienergiatuotannon sijoittumista ohjataan selostuksessa mainitun maakuntakaavan yleismääräyksen lisäksi tuulienergiatuotannon alueita koskevilla suunnittelumääräyksillä, Pirkanmaan liitto katsoisi aiheelliseksi näiden määräysten sisällyttämistä selostukseen.<br>Elonkirjon ja energian vaihemaakuntakaavan yleismääräysten mukaan alueidenkäytön suunnittelun tulee perustua riittävään tietoon maa- ja kallioperän ominaisuuksista sekä niiden aiheuttamista riskeistä. Erityistä huomiota tulee kiinnittää arseenin ja mustaliuskeen esiintymisalueisiin. Hankealueen arseenipitoisuutta on käsitelty kaavaselostuksen kappaleessa 4.2. Pirkanmaan liitto katsoisi tarpeelliseksi, että selostuksessa todettaisiin tilanne myös mustaliuskeen osalta.<br>Ajantasainen maakuntakaavatilanne määräyksineen löytyy Pirkanmaan aluetietopalvelusta.<br>Pirkanmaan liitto kiinnittää huomiota kaavaselostuksen kohtaan 2.1 kaavaprosessin vaiheista, jossa kerrotaan, että kaavan sisältöön ei tehdä muutoksia. Nyt lausuttavana oleva kaavaluonnos eroaa kuitenkin osin vuoden 2023 kaavaehdotuksesta, sillä luonnokseen on lisätty Vähä-Ojajärven kallioiden arvokkaan geologisen muodostuman ge-merkintä ja Muu kulttuuriperintökohde - ja Muinaismuistokohde -merkintöihin on tullut joitain sijainnillisia ja määrällisiä muutoksia. Vaikka nämä muutokset ovat vähäisiä ja perusteltuja ajantasaiseen tietoon nojaten, Pirkanmaan liitto katsoisi hyväksi, että tämä olisi mainittu kaavaselostuksessa. Pirkanmaan liitto pitää erittäin myönteisenä arvokkaan Vähä-Ojajärven kallioalueen osoittamista kaavassa.<br>Muita tuulienergiahankkeita on käsitelty selostuksen kohdassa 3.4.1. Pirkanmaan liitto huomauttaa, että Luikesneva-Susinevan hanke sijoittuu valtaosin Ikaalisten kaupungin alueelle, ei pelkästään Parkanoon. Pirkanmaan liitto pyytää päivittämään taulukon | Täydennetään kaavaselostuksen kohtaan ”3.2.1. Pirkanmaan maakuntakaavat” alakohta ”Pirkanmaan 2. vaihemaakuntakaava: Teollisuuden uudet sijaintipaikat”.<br>Korjataan OAS:aan maakuntakaavan tiedot kaavaselostuksen mukaiseksi.<br>Täydennetään kaavaselostuksen kohtaan 3.2.1. maakuntakaavan tuulienergiatuotannonalueen suunnittelumääräys.<br>Täydennetään kaavaselostuksen kohtaan 4.2. tietoja Mustaliuskeesta. Kaava-alue ei sijoitu mustaliuskeiden esiintymisalueelle.<br>Lisätään kaavaselostuksen kohtaan 2.1., että kaavan sisältöön ei tehdä merkittäviä muutoksia.<br>Täydennetään karttaan ja taulukkoon 3.1. että Luikesneva- |

| Lausunnon esittäjä | Sisältö | Vastineet |
|---|---|---|
| | 3.1 alla olevan kappaleen, sillä tuulienergiatuotantoa ohjataan elonkirjon ja energian vaihemaakuntakaavalla. Kappaleessa mainituista maakuntakaavan tuulienergiatuotannon alueista Tevaniemen itäpuolella 3,5 kilometrin päässä oleva alue on taulukossa mainittu Horhalanperä, luoteessa 13 ja 16 kilometrin päässä olevat alueet ovat nykyisellä Kangaslammin alueella ja lounaassa olevat alueet nykyinen Konikallion alue. Tevaniemen pohjoispuolella 20 kilometrin päässä sijainneet Pirkanmaan maakuntakaavan 2040 tuulivoima-alueet on kumottu vaihemaakuntakaavalla. Toisin sanoen maakuntakaavassa osoitetaan 30 kilometrin säteellä Tevaniemestä Ratiperän tuulipuiston yhteyteen sijoittuva Unnannevan tuulienergiatuotannon alue. Muut maakuntakaavassa osoitetut alueet on jo mainittu taulukossa.<br>Kuvassa 4.9 on esitetty merkittäviä maiseman ja kulttuuriympäristön kohteita. Pirkanmaan maakuntakaavan valtakunnallisesti arvokkaaksi esitetyt ja/tai maakunnallisesti arvokkaat maisema-alueet on päivitetty vaihemaakuntakaavalla valtioneuvoston päätöksen mukaisesti joko valtakunnallisesti tai maakunnallisesti arvokkaiksi maisema-alueiksi. Näin ollen kuvassa esitetyt Hämeenkyrön kulttuurimaisema ja Pirkanmaan harjumaisemiin kuuluva Vatulanharju-Ulvaanharju ovat statukseltaan valtakunnallisesti arvokkaita, kuten taulukossa 4.1 on todettu.<br>Ekologiseen verkostoon liittyen Pirkanmaan liitto tuo esille, että selostuksen kappaleessa 4.15 mainitun Pirkanmaan ekologisen verkoston vuoden 2014 selvityksen jälkeen Pirkanmaan liitto on vaihemaakuntakaavatyöhön liittyen laatinut muun muassa selvitykset uhanalaisten lajien ja luontotyyppien keskittymistä sekä monimuotoisuudelle tärkeistä metsäalueista. Näiden ja muiden aineistojen perusteella Tevaniemen alueelle ei sijoitu maakunnallisesti merkittäviä luonnonarvoalueita.<br>Pirkanmaan liitto puoltaa hankkeen jatkovalmistelua edellä esitetyin huomioin.<br>Liitteenä ote Pirkanmaan maakuntakaavojen yhdistelmästä. | Susinevan hanke sijoittuu Parkanon lisäksi Ikaalisten alueelle.<br><br>Muutetaan taulukon 3.1. jälkeinen kappale seuraavaksi: *Lisäksi Pirkanmaan Elonkirjon ja energian vaihemaakuntakaavassa on osoitettu tuulivoimatuotannon alueena Ratiperän tuulivoimaloiden yhteyteen sijoittuva Unnannevan tuulienergiatuotanon alue.*<br><br>Muutetaan kaavaselostuksen taulukkoon 4.2. Vatulanharju-Ulvaanharju valtakunnallisesti merkittäväksi kohteeksi. |
| L03 Sisä-Suomen elinvoimakeskus | **Valtion aluehallinnon uudistus 1.1.2026**<br>Valtion aluehallinto uudistui vuoden 2026 alussa. Alueidenkäyttölain ja rakentamislain mukaisissa kaava- ja lupa-asioissa aiemmin ELY-keskusten hoitamat tehtävät jakautuvat uudella tavalla. Keskeinen viranomainen on valtakunnallinen Lupa- ja valvontavirasto. Maantieverkkoon ja liikennejärjestelmään vaikuttavien kaava- ja rakentamishankkeiden viranomais- ja yhteistyötaho valtionhallinnossa on alueellinen elinvoimakeskus, sen liikenneosasto. Sisä-Suomen elinvoimakeskus muodostuu Kanta-Hämeen ja Pirkanmaan maakuntien alueista.<br>Pirkanmaan ELY-keskus on antanut lausuntoja Tevaniemen tuulivoimahankkeen osayleiskaavasta sekä kumoutuneen kaavaprosessin kuluessa että nyt uudelleen käynnistyneessä kaavavaiheessa (PIRELY/326/2022). Lausunnoissaan ELY-keskus nosti esiin myös maantieverkkoon liittyvät asiat, mutta seuraavan Sisä-Suomen elinvoimakeskuksen liikenneosasto nostaa esiin vielä joitain maantieverkkoon liittyviä asioita.<br><br>**Sisä-Suomen elinvoimakeskuksen liikenneosaston lausunto**<br>Tevaniemen tuulivoiman osayleiskaava-alue sijaitsee linnuntietä yli kilometrin päässä maantiestä 276 (Luhalahdentiestä) itään päin. Alueen luoteispuolella n. 600 metrin päässä kulkee yhdystie 13275 (Leppästenjärventie).<br>Tevaniemen tuulivoima-alueen osayleiskaavassa voidaan käyttää aiempien osayleiskaava- ja YVA-prosessien osalta tehtyjä liikenteen selvityksiä. Sisä-Suomen elinvoimakeskuksen liikenneosasto katsoo, että liikenteen osalta kaavahankkeen selvitykset ovat riittävät, kun kaavaselostuksessa kuvataan niin erikoiskuljetusten | |

| Lausunnon esittäjä | Sisältö | Vastineet |
|---|---|---|
| | kuin muidenkin kuljetusten reitit ja näiden ominaisuudet sekä liikenteelliset vaikutukset tehtyjen selvitysten mukaisesti.<br>Kun hankkeen erikoiskuljetusten ja muiden kuljetusten ajankohta lähestyy, on syytä tarkistaa hankkeen eri kuljetusreittien ajantasaiset tiedot mm. suunnitellut, käynnistyvät ja rakenteilla olevat tieverkon parantamishankkeet sekä kuljetusreittien teiden kuntotiedot.<br>Tevanimen tuulivoima-alueelle maantieltä 276 johtavalle Leppäsjärventielle on tehty tiesuunnitelma Tevaniemen tuulivoimala-alueen kuljetusten edellyttämästä tien parantamisesta. Liikenne- ja viestintävirasto, Traficom on hyväksynyt tiesuunnitelman 21.1.2026. Tiesuunnitelman hyväksymispäätös ja sen perusteena olevat asiakirjat ovat yleisesti nähtävillä 25.2.2026 - 7.4.2026. Tiesuunnitelman laatimisvastuu oli Tevanimen tuulivoimalan hanketoimijalla Pirkanmaan ELY-keskuksen L-vastuualueen kanssa tehdyn suunnittelusopimuksen perusteella. Myös Leppäsjärventien parantaminen on Tevanimen tuulivoima-alueen hanketoimijan vastuulla. Ennen tien parantamistoimenpiteiden toteuttamista tulee tehdä Sisä-Suomen elinvoimakeskuksen liikenneosaston ja hanketoimijan välinen toteuttamissopimus.<br>Tuulivoiman hankevastaavan tulee myös varautua toteuttamaan kaikki kuljetusreitin maanteille, mukaan lukien silloille tarvittavat parantamistoimenpiteet sekä tieverkon ennallistaminen kuljetusten päätyttyä. Maantiealueille tehtävät toimenpiteet edellyttävät tienpitäjän, elinvoimakeskuksen liikenneosaston luvan tai sopimuksen tienpitäjän kanssa. Tevaniemen tuulivoima-alue sijoittuu Sisä-Suomen elinvoimakeskuksen alueelle, mutta kuljetusreitit sijoittuvat useamman elinvoimakeskuksen alueelle. Tienpidon luvat tulee hakea riippuen maantien tieluokasta joko alueelliselta elinvoimakeskukselta tai keskitettyjä tienpidon lupia käsittelevältä Sisä-Suomen elinvoimakeskuksen liikenneosastolta.<br>Sisä-Suomen elinvoimakeskuksen liikenneosasto ottaa kantaa kaavaratkaisuun niiden asioiden osalta, joilla on vaikutusta maantieverkkoon sekä liikennejärjestelmään. Liikenneosasto on edelleen osallinen lausunnolla olevan asemakaavaprosessin kuluessa sekä maantieverkkoon kohdistuvien vaikutusten että myös maantieliikenteestä alueelle kohdistuvien mahdollisten vaikutusten osalta. | Täydennetään kaavaselostuksen kohtaan 4.5. Liikenne, että Liikenne- ja viestintävirasto Traficom hyväksyi tiesuunnitelman 21.1.2026.<br><br>Täydennetään kaavaselostuksen kohtaan 12 Toteutus, seuraava teksti: ”Maantien 13275 (Leppäsjärventie) parantamisesta on 21.1.2026 tehty tiesuunnitelman hyväksymispäätös. Parantaminen on tuulivoima-alueen hanketoimijan vastuulla. Ennen tien parantamisen toteuttamista Sisä-Suomen elinvoimakeskuksen liikenneosaston ja hanketoimijan pitää tehdä toteuttamissopimus.” |
| L04 Parkanon kaupunki, rakennus- ja ympäristölautakunta | Tevaniemen tuulivoimakaava-alueella on voimassa Pirkanmaan maakuntakaava 2040.<br>Osayleiskaava mahdollistaa 9 tuulivoimalan ja niihin liittyvien huoltoteiden ja keskijännitekaapeleiden (maakaapelien) rakentamisen. Kaavassa on esitetty voimaloiden enimmäiskorkeudeksi 280 metriä.<br>Kaava-alue sijaitsee noin 13 kilometriä Parkanon eteläpuolella. Etäisyys kaava-alueelta Parkanon kaupungin rajalle on noin 1,5 kilometriä. Vahojärven, Hankalammen ja Hankajärven pohjois- ja itärannoilla on asemakaavoitettuja alueita, joilla sijaitsee mm. vapaa-ajanasuntoja. Etäisyys lähimmälle näistä asemakaavoitetuista alueista on noin 5 kilometriä hankealueelta.<br>Kaavaselostuksen mukaan ”Tuulivoimalat näkyvät selvästi Vahojärven, Hankalammen ja Hankajärven järvien ja peltoaukean takaa noin 7–9- kilometrin etäisyydeltä. Voimalat ovat näistä kohdista selkeästi havaittavissa ja vaikutus järvien takana sijaitsevilla lomarakennusalueilla on kohtalainen.” Näin ollen olisi tarpeellista arvioida maisemavaikutukset tarkemmin esimerkiksi tekemällä havainnekuvan myös tältä alueelta.<br>Maakunnallisesti arvokas Alaskylän kulttuurimaisema-alue sijaitsee kaava-alueen lähialueella (etäisyys 0–5 km). | Kaavaselostuksen kohdassa 10.2.6. on havainnekuvia Kimppukylästä 4,9 – 6,5 kilometrin päästä tuulivoimaloista, kohdassa 10.2.7. Miettisestä 4.9-7,0 km päässä tuulivoimaloista ja kohdassa 10.2.9. Kiviniemestä 9,5-12,1 km päässä tuulivoimaloista. Niiden kuvien perusteella voi arvioida, minkä kokoisina tuulivoimalat näkyvät järvien ja peltoaukeiden takaa noin 7-9 kilometrin etäisyydellä. |

| Lausunnon esittäjä | Sisältö | Vastineet |
|---|---|---|
| | Näkyvyysanalyysin tulokset (kuva 3), kuva/aineisto on heikkolaatuinen. Kuvasta on vaikea saada selvää, mihin tuulivoimalat näkyvät. | Kaavaselostuksessa on kuvina 10.3 ja 10.4. näkyvyysalueanalyysin kartat. Näkyvyysanalyysi on yleispiirteinen, paikkatietopohjainen analyysi jonka tarkoituksena on mm. osoittaa, mille alueille merkittävimmät näkyvyysalueet todennäköisesti muodostuvat |
| | Kaava-alueen länsipuolella pohjavesialueella sijaitsevan Leppäsjärventien pystygeometriaa on todennäköisesti parannettava pitkiä erikoiskuljetuksia varten. Tien parantamisessa maanpintaa leikataan. Leikkaukset eivät ulotu pohjaveden pinnan tasolle eikä niillä ole merkittäviä haitallisia vaikutuksia pohjavesiin tai vedenottamoihin. Pohjavesialueella tehtävät toimenpiteet ja alueella liikkuminen työkoneilla lisäävät pohjaveden pilaantumisriskiä (konerikot ym). Asia tulee huomioida ja suhtautua siihen riitävällä varovaisuudella. Pohjaveden puhdistamiseksi on erilaisia menetelmiä, mutta ne ovat työläitä ja kalliita. | Leppäsjärventien parantamisesta on tehty tiesuunnitelma, jonka Liikenne- ja viestintävirasto Traficom hyväksyi 21.1.2026. Tien geometrian parantaminen ja parantamisen yhteydessä tehtävät pohjavesialueen suojaukset vähentävät pohjavesien pilaantumisriskiä nykyiseen tilanteeseen verrattuna. Kaikessa toiminnassa otetaan huomioon pohjaveden pilaamiskielto. Tarkempi vesienhallinta suunnitellaan rakentamista edeltävissä vaiheissa, kun rakentamisen suunnittelu etenee yksityiskohtiin. |
| | **Varjovälkkeen vaikutukset**<br>Puuston suojaava vaikutus on huomioitu häiritsevän välkkeen ehkäisyssä. Puuston hakkuut ovat lisääntyneet, jolloin puuston suojaava vaikutus voi hävitä suoritetun hakkuun seurauksena. Onko asia huomioitu voimaloiden sijoittamisessa tai muuten varjovälkkeen ehkäisevinä toimenpiteinä? | Kaavan yleisissä määräyksissä on välkettä koskeva määräys, millä varmistetaan, ettei haitallisia välkevaikutuksia esiinny asuin- tai lomarakennusten kohdalla. |
| | Tuulivoimaloiden sijoittelu tarkentuu myös vasta rakennuslupavaiheessa. Vaikuttamisen todellinen toteutuminen tulee arvioida kriittisesti näissä tilanteissa. Lisäksi huomiota herättää seikka, joka tuodaan esille aineiston alkupuolella, että hanke jo on kerran hyväksytty Ikaalisten kaupunginhallituksessa ja valituksen ja käsittelyssä olleen muotovirheen vuoksi hallinto-oikeus kumosi kaavan. Hanke käynnistetään uudelleen ilman, että kaavan selvityksiin tehdään muutoksia. Tevaniemen tuulivoimahankkeen välittömään läheisyyteen on suunnittelussa Luikesnevan-Susinevan tuulivoimahanke ja Horhalanperän tuulivoimahanke. Onko Tevaniemen hankesuunnittelussa voitu ottaa huomioon kaikki yhteisvaikutukset? Miten ajallisesti näiden hankkeiden valmistelu ja selvitykset ovat limittyneet toisiinsa? | Täydennetään kaavaselostuksen kohtaan 10.25. yhteisvaikutukset Luikesneva-Susinevan ja Horhalanperän tuulivoimahankkeiden kanssa. |
| | **Sähkösiirtoreitit SVEA ja SVEB kulkevat molemmat pohjavesialueen läpi.** Sähkönsiirto on suunniteltu toteutettavan maakaapelina ja toteutussuunnittelu tehdään vaihtoehdon A pohjalta. Tähän liittyy riskejä pohjaveden pilaantumiselle mm.<br>- pohjavesialueella kaivaminen voi avata suojakerroksia ja lisätä haitta-aineiden kulkeutumisherkkyyttä.<br>- Öljy- ja polttoainevuotoriski koneista. Työkoneet aiheuttavat riskin öljyvuodoista, jotka voivat kulkeutua suoraan pohjaveteen. Työkoneiden käytöstä pohjavesialueilla on oltava erityisohjeet (mm. imeytysmatot, valumaesteet).<br>- Kaapelien materiaalit ja suojarakenteet. Käytettävien kaapelien tulee olla tiiviitä, korroosiolta suojattuja ja suunniteltuja pohjavesialuekäyttöön. Suojausputkien tai kaksinkertaisen kaapelisuojauksen käyttö voi olla tarpeen.<br>- Rakennusaikainen liikenne ja työkonekuormitus | Pohjavesialueet sijoittuvat selvästi kaava-alueen ulkopuolelle. Maakaapelit sijoitetaan noin metrin syvyyteen pohjavesialueen pohjaveden pinnan yläpuolelle. Maata häiritään noin metrin levyiseltä alueelta. Kaapelit ympäröidään asennushiekalla ja katetaan suojalla. Täytössä palautetaan kaivetut kerrokset takaisin. Kaapelit suojataan tarvittavilla putkilla, kouruilla tai elementeillä. Kaapelit pysyvät muuttumattomina maassa ja ovat täysin tiiviitä. Kaapeleiden |

| Lausunnon esittäjä | Sisältö | Vastineet |
|---|---|---|
| | Maaperän tiivistyminen voi muuttaa veden virtausreittejä. Työmaaliikennettä tulee minimoida ja ohjata erityisesti pohjavesialueella.<br>Pohjavesialueen läpi toteutettava maakaapelointi on mahdollinen, mutta edellyttää poikkeuksellisen huolellista suunnittelua ja riskienhallintaa. Suunnittelussa on ehdottomasti huomioitava ympäristönsuojelulain pilaamiskiellot, pohjavesialueiden luokitus ja hydrogeologiset erityispiirteet. Työvaiheiden aikainen turvallisuus, koneiden hallittu käyttö, kaapelien suojarakenteet ja jatkuva valvonta ovat keskeisiä haittojen ehkäisemiseksi. **Ensisijaisesti sähkösiirtoreitti tulee suunnitella siten, että pohjavesialue voidaan kiertää.** | rakentamisvaihe on lyhytaikainen, eikä siihen sisälly erityisiä riskejä. Maahan asennetut kaapelit eivät aiheuta päästöjä tai pohjavesiin liittyvää pilaantumisriskiä.<br>Maakaapeleiden sijoittaminen pohjavesialueelle ei aiheuta pohjavesien pilaantumisriskiä, joten sähkönsiirtoa ei ole tarpeen eikä järkevää kierrättää pohjavesialueen ulkopuolen kautta. |
| | Näkyvyysanalyysin tulokset (kuva 3), kuva/aineisto on heikkolaatuinen. Kuvasta on vaikea saada selvää, mihin tuulivoimalat näkyvät. Kaavaselostuksen kartta-aineisto on heikkolaatuista ja asiat on esitetty ylimalkaisesti. Kuvassa 10.16. on havainnekuva yöajan lentoestevaloista Ojajärven kohdalta. Tuulivoimaloiden rungot tulee varustaa lentoestevaloilla vähintään 52 m välein. Kuvassa ei näy näitä runkojen valoja ollenkaan. Asia vaikuttaa oleellisesti pimeällä tapahtuvaan näkymään maisemassa. | Kaavaselostuksessa on kuvina 10.3 ja 10.4. näkyvyysalueanalyysin kartat, joista hyvin näkyy, mihin voimalat näkyvät. Yöajan havainnekuvissa on esitetty myös torneihin tulevat lentoestevalot. Ne ovat kuitenkin havainnekuvien katselukohdista niin pieniä ja himmeitä, että niitä on vaikea erottaa kuvista. |
| | Kaava-alueen länsipuolella pohjavesialueella sijaitsevan Leppäsjärventien pystygeometriaa on todennäköisesti parannettava pitkiä erikoiskuljetuksia varten. Tien parantamisessa maanpintaa leikataan. Leikkaukset eivät ulotu pohjaveden pinnan tasolle eikä niillä ole merkittäviä haitallisia vaikutuksia pohjavesiin tai vedenottamoihin. Pohjavesialueella tehtävät toimenpiteet ja alueella liikkuminen työkoneilla lisäävät pohjaveden pilaantumisriskiä (konerikot ym). Asia tulee huomioida ja suhtautua siihen riittävällä varovaisuudella. Pohjaveden puhdistamiseksi on erilaisia menetelmiä, mutta ne ovat työläitä ja kalliita. | Leppäsjärventien parantamisesta on tehty tiesuunnitelma, jonka Liikenne- ja viestintävirasto Traficom hyväksyi 21.1.2026. Tien geometrian parantaminen ja parantamisen yhteydessä tehtävät pohjavesialueen suojaukset vähentävät pohjavesien pilaantumisriskiä nykyiseen tilanteeseen verrattuna. |
| | Kaavaselostuksen (s 68) mukaan tuulivoimaloiden merkittävimmät ympäristövaikutukset liittyvät:<br>1) maisemaan: 20–30 km etäisyydellä voimalat voivat vielä erottua maisemassa<br>2) meluun: vaikutukset enintään n 2 km päähän tuulivoimapuistosta ja<br>3) pyörivän roottorin aiheuttamaan varjon vilkkumiseen (välke): vaikutukset enintään n 2 km päähän tuulivoimapuistosta.<br>Kaavaselostuksen sivulla 19 todetaan, että ”lähimmät loma- ja asuinrakennukset sijaitsevat noin 1,5 kilometrin etäisyydellä lähimmistä voimalapaikoista ja alle kahden kilometrin etäisyydellä kaava-alueen rajasta sijaitsee 18 loma-asuntoa ja 28 vakituista asuntoa. | |
| | Tuulivoimaloiden etäisyydestä asuinrakennuksiin ei ole säädetty laissa, mutta tuulienergiayhtiöt itse myöntävät voimaloilla olevan haitallisia ympäristövaikutuksia ainakin kahden kilometrin etäisyydelle. Tevaniemen tuuliteollisuusalueen kohdalla riittävän etäisyyden merkitys korostuu, koska osayleiskaava mahdollistaisi enintään 280 metrin korkuisten tuulivoimaloiden rakentamisen. Myös kaavaselostuksessa myönnetään, että vaikutuksia ihmisten elinoloihin ja viihtyisyyteen hankkeella voi olla 5 kilometrin etäisyydelle. | Tuulivoimaloiden etäisyys asutukseen on riittävä, eikä tuulivoimaloiden ääni ylitä asuin- tai lomarakennusten kohdalla valtioneuvoston asetuksen mukaista tuulivoimaloiden melutason ohjearvoa. |
| | Päätösehdotus: | |

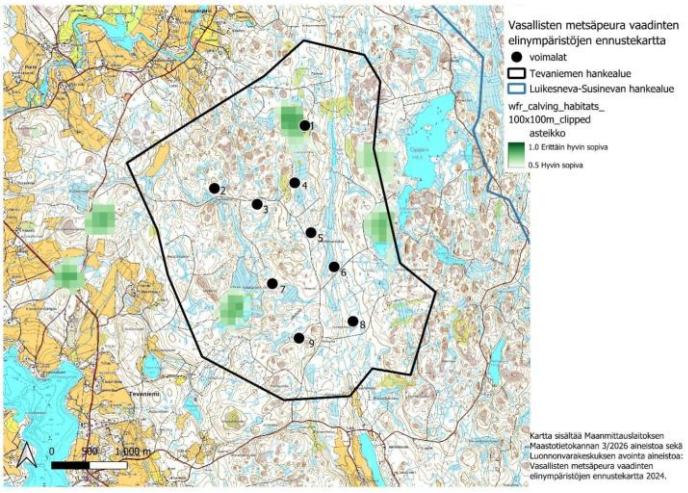
| Lausunnon esittäjä | Sisältö | Vastineet |
|---|---|---|
| | Parkanon rakennus- ja ympäristölautakunta suhtautuu uusiutuvaan energiaan myönteisesti, mutta osittain tunnistaa myös tuulivoimalahankkeiden markkinoiden kuumentumisen, jolloin erityisesti jokaisen tahon oikeusturvan toteutumiseksi selvitykset tulee tehdä huolellisesti ja jo kaavoitusvaiheessa riittävän tarkasti, jolloin jokaisella taholla on todellinen vaikutusmahdollisuus asiaan.<br>Tevaniemen tuulivoimakaavan kaavakäsittely on jouduttu käynnistämään uudelleen aiemmassa käsittelyssä seuranneen muotovirheen vuoksi. Aineistossa todetaan, että selvityksiä ei kuitenkaan päivitetä, vaan kaavahanketta edistetään aiempien selvitysten pohjalta. Parkanon rakennus- ja ympäristölautakunta edellyttää, että viimeistään kaavaehdotusvaiheessa aineistossa selvitetään aiempien selvitysten riittävyys/ajanmukaisuus ja Tevaniemen tuulivoimahankkeen ympäristön muuttumisen suhde. | Hankkeen YVAn ja kaavoituksen yhteydessä on tehty riittävät selvitykset, jotta voidaan luotettavasti arvioida kaavan vaikutukset. 20.1.2026 kaavasta pidettiin Lupa- ja valvontaviraston, Ikaalisten kaupungin, Pirkanmaan maakuntamuseon, hankkeesta vastaavan ja kaavoituskonsultin välinen AKL 66 § mukainen viranomaisneuvottelu, jossa käytiin läpi myös osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta saatu palaute ja selvitysten tilanne. Kokouksessa tuotiin esiin, että kevättalvella 2026 liito-oravaselvitys päivitetään. Tämän selvityksen jälkeen luontoselvitysten perusteella pystytään arvioimaan luotettavasti kaavan luontovaikutukset. |
| | Tevaniemen tuulivoimahankkeen viereen on suunnitteilla kaksi muutakin tuulivoimahanketta, joten onko Tevaniemen tuulivoimahankkeen selvitysaineisto ajantasaista? | Täydennetään kaavaselostuksen kohtaan 10.25. yhteisvaikutukset Luikesneva-Susinevan ja Horhalanperän tuulivoimahankkeiden kanssa. |
| | Huomion arvoinen seikka on myös sähkösiirtoreittien sijoittuminen pohjavesialueelle ja sähkösiirron toteuttaminen maakaapelilla. Tämä lisää pohjaveden pilaantumisriskiä. Kaavaehdotuksessa tulee esittää yksilöitynä ne toimet, miten pilaantumisriskiä pienennetään. Parempi ratkaisu olisi kiertää pohjavesialue kokonaan tai toteuttaa ilmajohdolla. | Maakaapeleiden sijoittaminen pohjavesialueelle ei aiheuta pohjavesien pilaantumisriskiä, joten sähkönsiirtoa ei ole tarpeen eikä järkevää kierrättää pohjavesialueen ulkopuolen kautta. |
| | Kuvassa 10.16. on havainnekuva yöajan lentoestevaloista Ojajärven kohdalta. Tuulivoimaloiden rungot tulee varustaa lentoestevaloilla vähintään 52 m välein. Kuvassa ei ole esitetty näitä runkojen valoja ollenkaan. Asia vaikuttaa oleellisesti pimeällä tapahtuvaan näkymään maisemassa. Kaavaehdotusvaiheen aineistoon pyydetään lisäämään havainnekuva tästä. Myös muita kartta-aineistoja voisi päivittää selkeämmiksi. Karttapohjat ovat niin pienellä ja niissä olevat tekstit pienikokoisia, että kartoista on vaikea saada selvää. | Yöajan havainnekuvissa on esitetty myös torneihin tulevat lentoestevalot. Ne ovat kuitenkin havainnekuvien katselukohdista niin pieniä ja himmeitä, että niitä on vaikea erottaa kuvista. |
| | Puuston suojaava vaikutus on huomioitu häiritsevän välkkeen ehkäisyssä. Puuston hakkuut ovat lisääntyneet, jolloin puuston suojaava vaikutus voi hävitä suoritetun hakkuun seurauksena. Välkevaikutuksen arvioinnin pitäisi aina perustua teoreettisen maksimitilanteen mallinnuksen tuloksiin. Tuulivoimaloiden tekninen käyttöikä on noin 30 vuotta, mutta ei voida olettaa, että puuston suojaava vaikutus häiritsevän välkkeen ehkäisyssä pysyisi samana ja kestäisi yhtä pitkään. Puusto voi hävitä paitsi hakkuiden myös myrskytuhojen ja kesien lämpimyyden edesauttamien kirjanpainajatuhojen vuoksi. Onko asia huomioitu voimaloiden sijoittamisessa tai muuten varjovälkkeen ehkäisevinä toimenpiteinä?<br>Parkanon rakennus- ja ympäristölautakunta pyytää kaavanlaatijaa antamaan vastineen ja täydentämään aineistoa viimeistään kaavaehdotusvaiheessa edellä esiin tuotujen asioiden osalta. | Kaavan yleisissä määräyksissä on välkettä koskeva määräys, millä varmistetaan, ettei haitallisia välkevaikutuksia esiinny asuin- tai lomarakennusten kohdalla. |

| Lausunnon esittäjä | Sisältö | Vastineet |
|---|---|---|
| L05 Ylöjärven kaupunki | Aloitusvaiheessa osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta annetun lausunnon tapaan Ylöjärven kaupunki esittää, että kaava-aineistossa, kuten kaavaselostuksen kohdassa 3.3, kuvassa 3.5, tulisi esittää myös Ylöjärven kaupungin alueella voimassa olevat kaavat. Kurun alueella on voimassa Kurun rantaosayleiskaava, joka käsittää pääsääntöisesti Ylöjärven pohjoisosien ranta-alueet. Kurun ja Viljakkalan alueella sijaitsee myös jokunen ranta-asemakaava. Lisäksi 5.11.2025 on saanut lainvoiman Karhen osayleiskaava (Kv 8.9.2025). Ylöjärven alueen kaavat löytyvät karttapalvelusta Voimassa olevat kaavat - Ylöjärvi.<br>Ylöjärven kaupunki toteaa yhä, aloitusvaiheessa annettuun lausuntoon viitaten, että vireillä olevien hankkeiden yhteisvaikutuksia tulisi tarkastella. Sekä Horhalanperän että Luikesneva-Susineva –hankkeiden aloitusvaiheessa on esitetty alustavia voimalapaikkoja, joita voitaneen käyttää yhteisvaikutusten arvioinnissa. Yhteisvaikutusten arviointi korostuu, kun hankkeita sijoittuu useita toistensa lähialueille. | Kaavaselostuksen kuvassa 3.5. on esitetty lähialueen yleis- ja asemakaavat 20 kilometrin säteellä Tevaniemen tuulivoimaloista. Ylöjärven asema- ja yleiskaavat sijaitsevat yli 20 kilometrin etäisyydellä Tevaniemen tuulivoimaloista.<br><br>Täydennetään kaavaselostuksen kohtaan 10.25. yhteisvaikutukset Luikesneva-Susinevan ja Horhalanperän tuulivoimahankkeiden kanssa. |
| L06 Sastamalan kaupungin ympäristöterveydenhuolto | Ei erityistä huomautettavaa osayleiskaavan luonnoksesta. | Merkitään tiedoksi. |
| L07 Elinympäristömme puolesta ry, Ikaalinen | Yhdistyksemme vastustaa Tevaniemen tuulivoimahanketta. Hanketta ei lähtökohtaisesti tule toteuttaa, koska hanke tulee muuttamaan aluetta merkittävästi eikä hankkeen todellisia vaikutuksia esimerkiksi elintärkeään pohjaveteen ole todellisuudessa selvitetty. kuten YVA liitteen pohjavesiselvityksessä mainitaan "Kohta 8. Pohjaveden pinnantaso, virtausuunnat tai paineellisuus eri voimaloiden paikalla ei ole tiedossa, eikä vaikutuksia voimala-alueella voida arvioida perusteellisesti. Tevaniemen pohjavesitiedot kattavat pohjavesialueen keskiosan, mutta harjun reunaosista pohjavesitietoja ei ole saatavilla."<br>Tämä on äärimmäisen suuri riski alueen asukkaille ja eläimille, jota varten ympäristölupa selkeine ohjeine ja määräyksineen olisi aivan ehdottoman pakollinen, joka turvaisi alueen asukkaiden ja eläinten paitsi puhtaan veden saannin myös melun ja välkkeen osalta. Jo pelkästään riski pohjaveden pilaantumisesta on vesilain mukaan kielletty. Tevaniemen pohjavesialue on erittäin merkittävä koko alueen asukkaiden ja eläintilojen vedensaannin kannalta eikä sitä saa vaarantaa millään tavalla. Pohjavesiselvitykset tulee tehdä täydessä laajuudessa paikan päällä todellisiin mittauksiin ja tietoihin perustuen koskien koko hankealuetta.<br>Metsä - ja maatalousvaltainen ja hiljainen alue muuttuu hankkeen myötä suureksi teollisuusalueeksi, jolla olisi merkittävän haitallisia vaikutuksia laajalle elinympäristöön, ihmisiin, eläimiin, pohjavesiin, luontoon ja elinkeinoihin. Mikäli hanke kaikesta huolimatta etenee, on sille ehdottomasti vaadittava ympäristölupa.<br><br>Uusi Tevaniemen tuulivoimahanke ei voi perustua vanhaan YVA:n | Kaavan vaikutukset on kuvattu kaavaselostuksen kohdassa 10.<br>Vaikutukset pohjavesiin on kuvattu kaavaselostuksen kohdassa 10.10. Pohjavesialueet sijoittuvat selvästi kaava-alueen ulkopuolelle. Kaava-alueen ulkopuolella pohjavesialueen kohdalla maakaapelit sijoitetaan noin metrin syvyyteen pohjavesialueen pohjaveden pinnan yläpuolelle. Kaapeleiden rakentamisvaihe on lyhytaikainen, eikä siihen sisälly erityisiä riskejä. Maahan asennetut kaapelit eivät aiheuta päästöjä tai pohjavesiin liittyvää pilaantumisriskiä. Tevaniemen pohjavesialue, johon kohdistuvat vaikutukset ovat vähäisiä. Kaikessa toiminnassa otetaan huomioon pohjaveden pilaamiskielto. Tarkempi vesienhallinta suunnitellaan rakentamista edeltävissä vaiheissa, kun rakentamisen suunnittelu etenee yksityiskohtiin.<br>Tuulivoimaloiden suunnittelussa on otettu huomioon ympäristöministeriön tuulivoimarakentamista koskeva ohjeistus, jolloin tuulivoimalat eivät aiheuta naapuruussuhdelaissa tarkoitettua kohtuutonta haittaa, minkä sallimiseksi tarvittaisiin ympäristölupia.<br>Hankkeesta tehty on tehty YVA, eikä hanke ole muuttunut YVAn |

| Lausunnon esittäjä | Sisältö | Vastineet |
|---|---|---|
| | eikä kaavaan. Toimintaympäristössä on tapahtunut merkittäviä muutoksia edellisen hankkeen aloittamisen ja osayleiskaavan vahvistamisen jälkeen, jonka vuoksi YVA ja kaava tulee laatia ajantasaisiin selvityksiin, vaikutuksiin ja tietoihin perustuen. | tekemisen jälkeen. Kaavoituksessa on otettu huomioon yhteysviranomaisen YVA-selostuksesta antama perusteltu päätelmä ja tehty tarvittavia lisäselvityksiä. |
| | Yhteisvaikutusten osalta muiden hankkeiden kanssa kaavan vaikutusalue ei voi rajoittua vain yksittäisen hankkeen lähiympäristöön, sillä alueelle on suunnitteilla useita hankkeita, jolloin kymmenien voimaloiden yhteisvaikutus tulee olemaan massiivinen. Pelkkä viittaus hankkeisiin ja yhteisvaikutusten huomioimiseen ei riitä. Kaavassa ja YVA:ssa tulee selkeästi esittää, että hankkeen yhteisvaikutukset arvioidaan suhteessa alueen uusiin, suunnitteilla, vireillä ja muihin tiedossa oleviin tuulivoimahankkeisiin. Uusia tuulivoimahankkeita on vireillä useita, ja näiden yhteisvaikutusten arviointi on aivan oleellista alueen kokonaisvaikutusten selvittämiseksi. Näin ollen selvitykset hankkeiden todellisista yhteisvaikutuksista tulee laatia. | Täydennetään kaavaselostuksen kohtaan 10.25. yhteisvaikutukset Luikesneva-Susinevan ja Horhalanperän tuulivoimahankkeiden kanssa. |
| | Melun, myös matalataajuisen melun ja välkkeen aiheuttamat vaikutukset ihmisten ja eläinten terveyteen on selvitettävä. Selvitysten tulee perustua suunniteltuihin voimalakokoihin ja todellisiin tietoihin, ei riitä teoreettiset 6 MW voimaloilla tehdyt selvitykset. Esimerkiksi melu ja välke vaikutukset eivät rajoitu rantaviivojen ja paperille piirrettyjen rajojen mukaan. | Kaavaselostuksen kohdassa 10.12. on kuvattu kaavan meluvaikutukset. Meluselvitykset on tehty ympäristöministeriön laatiman tuulivoimaloiden melun mallinnusohjeen mukaisesti. Mallinnuksessa lähtömeluun on lisätty 2 dB, millä varmistetaan, että rakennettavien tuulivoimaloiden lähtömelu ei ole mallinnettua melu suurempi. |
| | | Kaavan yleisissä määräyksissä on välkettä koskeva määräys, millä varmistetaan, ettei haitallisia välkevaikutuksia esiinny asuin- tai lomarakennusten kohdalla. |
| | Havainnekuvat tulee laatia uudelleen ja niiden on vastattava todellisia voimalakokoja ja näkyvyyttä maastossa. | Kaava-aineistossa esitetyt havainnekuvat on laadittu kaavan mahdollistaman enimmäiskorkeuden mukaisesti. |
| | Luontoselvitykset alueella esiintyvine eläinlajistoineen tulee olla ajantasaiset. | Luontoselvitykset kuvaavat hyvin kaava-alueen luontoarvoja. Kevättalvella 2026 tehtiin uusi liito-oravaselvitys, eikä kaava-alueella esiinny liito-oravaa. |
| | VEB-sähkönsiirtolinja tulee poistaa kaavasta kokonaan, koska sen riskit ELY:n perustellun päätelmän mukaan ovat suuret kielteiset erittäin arvokkaalle 1E-luokan pohjavesialueelle. | Kaavassa ei päätetä kaava-alueen ulkopuolelle sijoittuvasta sähkönsiirtoreitistä. |
| | Tuulivoimaloiden arvioinnissa kiinteistöjen arvoon tulee ottaa huomioon myös muissa Pohjoismaissa (kuten Ruotsi ja Norja) tehdyt laajat tutkimukset tuulivoimaloiden vaikutuksista kiinteistöjen arvoon. Suomessa tuulivoimayhtiöiden etuja valvovan yhdistyksen tilaamaa suppeaa selvitystä tuulivoimaloiden vaikutuksista kiinteistöjen arvoon ei voida pitää riittävänä eikä puolueettomana. | Kaavaselostuksen kohdassa 10.22. on arvioitu vaikutukset kiinteistöjen hintoihin. Arvio perustuu Suomessa toteutuneisiin kiinteistökauppoihin tuulivoimapaikkakunnilla ennen tuulivoimaloiden rakentamista ja tuulivoimaloiden rakentamisen jälkeen. |
| | Todelliset selvitykset tuulivoimaloiden vaikutuksista alueen elinkeinoihin ja matkailuun on tehtävä. | Kaavaselostuksen kohdassa 4.3. on arvioitu vaikutukset elinkeinotoimintaan ja matkailuun. |

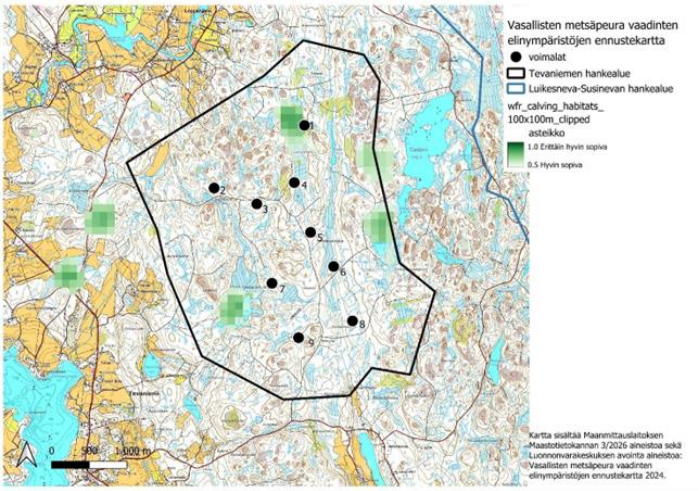
| Lausunnon esittäjä | Sisältö | Vastineet |
|---|---|---|
| | Maa- ja kiviaineksen otosta sekä rakentamisen aikaisten rakennusmateriaalien ja voimaloiden kuljetusten vaikutusten arvioinnit alueeseen sekä asukkaiden arkielämään tulee olla todellisuutta vastaavat. | Kaavaselostuksen kohdassa 10.9 on kuvattu, että rakentamisessa tarvittavat kiviainekset on tarkoitus ottaa kaava-alueelta, jolloin ottaminen ja kiviainesten kuljetukset sijoittuvat kauas asutuksesta. Kiviaineksen otto ratkaistaan erillisessä lupamenettelyssä. |
| | Selvitykset tuulivoimaloiden käyttöiän jälkeisiin toimenpiteisiin, jätteiden hävittämiseen ja maisemointiin ja niihin liittyviin vastuisiin tulee olla ajantasaiset kustannuksineen. | Kaavaselostuksen kohdassa 7.4. on kuvattu voimaloiden käytöstä poisto. Purkamisessa noudatetaan purkamisajankohdan mukaista lainsäädäntöä. |
| | Hankkeesta on tehtävä laaja kysely alueen vakituisille ja loma-asukkaille vähintään 5 km säteellä hankealueesta heti valmisteluprosessin alkuvaiheessa. | Hankkeen YVA-prosessin aikana tehtiin asukaskysely, jonka tulokset ovat hyödynnettävissä edelleen. Hankkeen suunnittelun aikana on lisäksi käyty runsaasti julkista keskustelua mm. tuulivoimaa koskevan päätöksenteon ympärillä, uutisoitu ja esitetty mielipiteitä paikallislehdissä ja keskusteltu sosiaalisessa mediassa, ja näiden perusteella voidaan todeta asukaskyselystä saadut tulokset edelleen samansuuntaisiksi. |
| L08 Suomen luonnonsuojeluliitto, Pirkanmaan piiri | **Puutteelliset luontoselvitykset**<br>Kaavaluonnos on asetettu uudelleen nähtäville, vaikka sen pohjana olevia luontoselvityksiä ei ole täydennetty, ja niissä on edelleen selviä puutteita. Tämän vuoksi osallisten on mahdotonta arvioida hankkeen luontovaikutuksia kattavasti ja luotettavasti. Kaavaluonnosta ei tule hyväksyä ennen kuin kaikki luontovaikutukset on arvioitu asianmukaisesti ja tarvittavien selvitysten tulokset ovat julkisesti nähtävillä.<br>Hankealueella on tehty havaintoja maakotkasta. Maakotka on luonnonsuojelulain erityisesti suojeltava ja rauhoitettu laji sekä EU:n lintudirektiivin liitteen I laji, jonka elinympäristöksi soveltuvat laajat erämaiset alueet. Tuulivoimalat aiheuttavat maakotkalle merkittävän törmäysriskin, minkä vuoksi lajin esiintymistä hankealueella on kartoitettava huomattavasti nykyistä perusteellisemmin ennen kaavan hyväksymistä. Koska maakotka on sensitiivinen laji, sen tarkkoja pesäpaikkoja ei tule esittää julkisesti. Hankkeen vaikutusten arvioimiseksi tulee kuitenkin esittää riittävän tarkat ja luotettavat selvitykset, jotta osalliset voivat muodostaa kokonaiskuvan lajin esiintymisestä ja siihen kohdistuvista riskeistä.<br>Alueella esiintyy myös liito-orava, joka on vaarantunut ja EU:n luontodirektiivin liitteen IV laji. Liito-oravan lisääntymis- ja levähdyspaikkojen hävittäminen tai heikentäminen on ehdottomasti kielletty. Hankealueelta on todettu liito-oravan jätöksiä kahdessa paikassa, jotka ovat lähellä suunniteltuja voimaloita 8 ja 9. Näiden voimaloiden paikkoja tulisikin arvioida uudelleen.<br>Hankkeelle luontoselvityksiä tekevä Sitowise suorittaa liito-oravakartoitukset keväällä 2026. Selvitysten tulosten tulee kuitenkin olla osallisten nähtävillä ennen kuin kaavaa voidaan edistää tai hyväksyä. Vasta riittävien ja ajantasaisien selvitysten perusteella voidaan arvioida hankkeen vaikutukset uhanalaisiin lajeihin sekä luontoarvoihin kokonaisuutena. | 20.1.2026 kaavasta pidettiin Lupa- ja valvontaviraston, Ikaalisten kaupungin, Pirkanmaan maakuntamuseon, hankkeesta vastaavan ja kaavoituskonsultin välinen AKL 66 § mukainen viranomaisneuvottelu, jossa käytiin läpi myös osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta saatu palaute ja selvitysten tilanne. Kokouksessa tuotiin esiin, että kevättalvella 2026 liito-oravaselvitys päivitetään. Tämän selvityksen jälkeen luontoselvitysten perusteella pystytään arvioimaan luotettavasti kaavan luontovaikutukset.<br><br>Alueen liito-oravaselvitys päivitettiin kevättalvella 2026. Alueella ei esiinny liito-oravaa, ei myöskään niillä alueilla, jotka aikaisemmin on tunnistettu liito-oravan esiintymisalueiksi. |

| Lausunnon esittäjä | Sisältö | Vastineet |
|---|---|---|
| | **Yhteisvaikutusten arvioinnin tarve ja ajantasaisuus**<br>Kaavan laatijat ovat esittäneet, ettei Horhalanperän ja Luikesneva–Susinevan yhteisvaikutuksia voida arvioida, koska hankkeet ovat alkuvaiheessa eikä niiden voimalasijoittelua tai YVA-selostuksia ole julkaistu. Tilanne on kuitenkin merkittävästi muuttunut siitä, kun Tevaniemen kaavoitusprosessi alun perin käynnistettiin. Tevaniemen alueen itäpuolella ovat tällä hetkellä yhtä aikaa vireillä Luikesnevan–Susinevan tuulivoimahankkeen yleiskaava sekä Horhalanperän yleiskaava, jotka yhdessä ulottuvat aina Seitsemisen kansallispuiston rajalle. Näiden kolmen hankkeen yhteenlaskettu voimalamäärä on 66 yksikköä. Aluekokonaisuus on voimassa olevan Elonkierto ja Energia -vaihemaakuntakaavan vastainen, minkä vuoksi koko hankekokonaisuus edellyttäisi maakuntakaavan tarkistamista sekä luontoselvitysten täydentämistä myös Tevaniemen osalta. Myös ELY-keskuksen (nyk. elinvoimakeskuksen) vastineessa huomautetaan yhteisvaikutusten selvittämisen tarpeesta.<br>Yhteisvaikutusten arvioinnin näkökulmasta on perusteltua edellyttää, että kaikki kolme toisiinsa kytkeytyvää tuulivoimalayleiskaavaa yhdistetään yhdeksi kokonaisuudeksi. Nykyinen tilanne ei täytä alueidenkäyttölain ekologisen kestävyyden vaatimusta eikä ole lain mukainen. Myöskään alueidenkäyttölain (AKL) edellyttämä selvitysten riittävyys ei toteudu, koska hankekokonaisuus on voimassa olevan maakuntakaavan vastainen.<br>Suomen ympäristökeskuksen mukaan tuulivoimarakentamisen luontovaikutukset eivät rajoitu yksittäisten hankkeiden vaikutusalueisiin, vaan ne kasautuvat ja kumuloituvat erityisesti maankäytön muutosten seurauksena. Vaikutusten kasautuminen liittyy ennen kaikkea siihen, että tuulivoimaloiden perustukset, huoltotiestö ja muu infrastruktuuri muuttavat elinympäristöjä pysyvästi ja pirstovat niitä yhä pienemmiksi kokonaisuuksiksi. Tämä pirstoutuminen heikentää ekologista kytkeytyvyyttä ja lajien liikkumismahdollisuuksia, mikä pitkällä aikavälillä lisää luontokadon riskiä. SYKEn analyysien mukaan tuulivoiman rakentamisen vaikutukset ovat pieniä suhteessa moniin muihin maankäyttömuotoihin, mutta kasautuessaan useat hankkeet voivat yhdessä muodostaa merkittävän ekologisen paineen, jos sijoittelua ei suunnitella kokonaisuutena.<br>Lyhytaikaiset luontovaikutukset näkyvät erityisesti rakentamisen aikana, jolloin melu, häiriö ja maanmuokkaus voivat aiheuttaa lajien väliaikaista väistymistä ja paikallisia muutoksia esimerkiksi hydrologiassa. Pidemmän aikavälin vaikutukset ovat pysyvämpiä ja syntyvät pääasiassa elinympäristöjen menetyksestä, lajien käyttäytymisen muutoksista, elinpiirien kapenemisesta ja ekologisten käytävien heikentymisestä. Syke painottaa, että juuri nämä pitkäaikaiset muutokset voivat muodostua merkittäviksi, jos useita tuulivoimahankkeita sijoittuu lähekkäin ja muodostaa laajan yhtenäisen infrastruktuurivyöhykkeen. Tämän vuoksi vaikutuksia tulee tarkastella aina myös hankkeiden yhteisvaikutusten näkökulmasta.<br>**Ekologinen kytkeytyneisyys ja EU:n biodiversiteettitavoitteet**<br>Kaavaselostuksen mukaan Tevaniemen kaava alue ei sijoitu Pirkanmaan ekologisen verkoston ydinvyöhykkeille. Tämä yksittäishavainto ei kuitenkaan riitä turvaamaan alueellista kytkeytyneisyyttä, jos useampi naapurihanke sijoittuu lähelle toisiaan ja synnyttää käytännössä yhtenäisen rakennettujen elementtien vyöhykkeen. Maakuntatasolla on vahvistettu, että ekologinen verkosto muodostuu ydinalueista ja niitä yhdistävistä ekologisista yhteyksistä, ja että yhteyksien jatkuvuus ja askelkivet ovat erityisen tärkeitä kasvupaineen alla olevilla seuduilla. Siksi kytkeytyneisyyttä on tarkasteltava aluerajat ylittävänä kokonaisuutena, ei yksittäisen hankkeen rajauksella.<br>**Maisemavaikutukset ja koettu häiritsevyys** | Täydennetään kaavaselostuksen kohtaan 10.25. yhteisvaikutukset Luikesneva-Susinevan ja Horhalanperän tuulivoimahankkeiden kanssa. |

| Lausunnon esittäjä | Sisältö | Vastineet |
|---|---|---|
| | Tevaniemen voimaloiden näkyvyys on mallinnettu 280 metrin kokonaiskorkeudella, ja näkyvyys korostuu erityisesti Kyrösjärven selillä ja avarilla ranta- sekä peltoalueilla. Kun lähialueelle rakentuu samaan horisonttiin useita voimalakenttiä, koettu maisemallinen muutos vahvistuu ja kauempaa tarkasteltuna näkyvien voimaloiden lukumäärä kasvaa, vaikka yksittäisen voimalan hallitsevuus samalla pienenee. Tämä tarkoittaa, että kokemus "tuulivoima-vyöhykkeestä" voi syntyä etäälläkin hankkeesta ja etenkin yöaikaan lentoestevalojen vuoksi. Yhteisvaikutusten arviointi tulee siksi päivittää niin, että Horhalanperän ja Luikesneva–Susinevan sijoittelu ja valaisumääritykset ovat mukana samoissa näkymä- ja valomallinnuksissa.<br>**Metsäpeuran potentiaaliset vasomisalueet**<br>Sitowise sanoo osallistumis- ja arviointisuunnitelma vastineessaan, että hankealue ei ole metsäpeuran levinneisyysaluetta, vaan se alue sijoittuu Seitsemisen kansallispuistoon ja sen välittömään läheisyyteen. Tiedossa kuitenkin on, että Seitsemisen kansallispuistoon palautusistetut metsäpeurat ovat leviämässä länteen ja Luonnonvarakeskuksen tuottaman vasallisten metsäpeura vaadinten elinympäristöjen ennustekartan mukaan myös Tevaniemen hankealueella on erittäin potentiaalisia elinympäristöjä. Varsinkin voimala 1 sijoittuu erittäin hyvin sopivalle alueelle (kuva 1). Hanketta tulee siksi arvioida myös metsäpeuran liikkumisen ja leviämisen suhteen.<br><br>kuva 1. Vasallisten metsäpeura vaadinten elinympäristöjen ennustekartta.<br><br>**Lopuksi**<br>Kaava on asetettu uudelleen nähtäville ilman, että hankkeen keskeisiä luontoselvityksiä olisi täydennetty tai päivitetty. Tämä menettely kaventaa osallisten tosiasiallisia mahdollisuuksia arvioida hankkeen vaikutuksia ja antaa niistä informoitu lausunto. Tilannetta vaikeuttaa entisestään se, että yhteisvaikutusten arviointi on jätetty tekemättä, vaikka hankekokonaisuuden laajuus ja voimassa olevan maakuntakaavan vastaisuus edellyttäisivät perusteellisempia selvityksiä ennen kaavaprosessin jatkamista. Kaavaratkaisun pohjana olevien tietojen tulee olla ajantasaisia, riittäviä ja avoimesti saatavilla, jotta osallistumisoikeus toteutuu lain edellyttämällä tavalla. Kaavoitusta ei tule viedä eteenpäin ennen kuin kaikki puutteelliset selvitykset on laadittu loppuun ja niiden tulokset asetettu osallisten nähtäville. | Täydennetään kaavaselostuksen kohtaan 4.13.1. alaotsikko Metsäpeura, jossa kuvataan kaava-alueen metsäpeurojen tilanne.<br>Täydennetään kaavaselostuksen kohtaan 10.6. seuraava teksti: *"Tällä seudulla metsäpeuran elinympäristön ydinalueet sijaitsevat Seitsemisen kansallispuistossa noin 15 km kaava-alueen itäpuolella. Seitsemisen alueella on tehty metsäpeurojen palautusistutuksia. Metsäpeuran suojelu tapahtuu lähtökohtaisesti Natura-alueiden kautta. Seitsemisen Natura-alueella metsäpeura ei ole suojeluperusteena. Kaava-alue sijaitsee metsäpeuran levinneisyysalueen reunalla, ja kaavan toteuttamisella on enintään vähäisiä vaikutuksia metsäpeuraan."*<br><br>20.1.2026 kaavasta pidettiin Lupa- ja valvontaviraston, Ikaalisten kaupungin, Pirkanmaan maakuntamuseon, hankkeesta vastaavan ja kaavoituskonsultin välinen AKL 66 § mukainen viranomaisneuvottelu, jossa käytiin läpi myös osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta saatu palaute ja selvitysten tilanne. Kokouksessa tuotiin esiin, että kevättalvella 2026 liito-oravaselvitys päivitetään. Tämän selvityksen jälkeen luontoselvitys- |

| Lausunnon esittäjä | Sisältö | Vastineet |
|---|---|---|
| | | ten perusteella pystytään arvioimaan luotettavasti kaavan luontovaikutukset.<br>Alueen liito-oravaselvitys päivitettiin kevättalvella 2026. Alueella ei esiinny liito-oravaa, ei myöskään niillä alueilla, jotka aikaisemmin on tunnistettu liito-oravan esiintymisalueiksi. |
| L09 Suomen luonnonsuojeluliiton Ikaalisten yhdistys ry | **Kaavan ajantasaistaminen**<br>Hankkeesta jätettiin jo ensimmäisen vaiheen YVA- ja kaavavaiheissa runsaasti palautetta. Myös Suomen luonnonsuojeluliiton Ikaalisten yhdistys on kommentoinut hanketta useaan kertaan. Kaavaselostukseen ja kaavakarttaan ei ole kuitenkaan tehty juuri mitään muutoksia verrattuna aikaisemmin esitettyihin dokumentteihin. Näemme tämän suurena puutteena, sillä *uudelleen käynnistetty kaavoitusprosessi olisi tarjonnut mahdollisuuden tehdä parempi ja hyväksyttävämpi tuulivoimakaava*.<br>Hankkeen lähtökohtaisena ongelmana oli vaihtoehtojen puute jo YVA-prosessissa (8 tai 9 voimalaa). Myös kaava-alue oli suurempi kuin voimassa olevassa Pirkanmaan maakuntakaavassa on esitetty. Maakunnallisesti merkittävä tuulivoimahanke tulisi kuitenkin pääsääntöisesti suunnitella sille kaavassa varatulle alueelle. Tähän seikkaan mm. Pirkanmaan ELY-keskus (nyk. elinvoimakeskus) kiinnitti huomiota kaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta jättämässään palautteessa.<br><br>ELY-keskus korosti myös YVAn ajantasaisuutta, sillä vanhentuneet lajisto- ym. tiedot pitäisi päivittää. Hanketoimijan näkemyksen mukaan hanke on täsmälleen entisenlainen eikä uusia ympäristöarviointeja tarvittaisi. Todellisuudessa hankkeen toimintaympäristö on muuttunut radikaalisti, kun kahta suurta tuulivoimahanketta suunnitellaan Tevaniemen itäpuolelle.<br><br>Kaavakartassa on edelleen sijoitettu ohjeellinen maa-ainesten ottoalue hankealueen länsiosaan. Tuulivoimahanke on kuitenkin valmistellut maa-ainesten ottoa hakkuilla sekä hakenut maa-aineslupaa toiselle kiinteistölle Lampinevan länsipuolelle. Kaavakartassa tulisi esittää todellinen tilanne. | Tuulivoimalat sijaitsevat pääosin maakuntakaavan tv-alueella. Maakuntakaavassa esitetään yleispiirteinen rajaus tuulivoimaloiden sijoittumiselle ja alue tarkentuu tarkemmassa suunnittelussa. Osayleiskaava-alue sisältää reuna-alueita, jotka rajoittavat asuin- tai lomarakentamista tuulivoimaloiden lähellä. Asia on havainnollistettu kaavaselostuksen kuvassa 11.1.<br>20.1.2026 kaavasta pidettiin Lupa- ja valvontaviraston, Ikaalisten kaupungin, Pirkanmaan maakuntamuseon, hankkeesta vastaavan ja kaavoituskonsultin välinen AKL 66 § mukainen viranomaisneuvottelu, jossa käytiin läpi myös osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta saatu palaute ja selvitysten tilanne. Kokouksessa tuotiin esiin, että kevättalvella 2026 liito-oravaselvitys päivitetään. Tämän selvityksen jälkeen luontoselvitysten perusteella pystytään arvioimaan luotettavasti kaavan luontovaikutukset. Täydennetään kaavaselostuksen kohtaan 10.25. yhteisvaikutukset Luikesneva-Susinevan ja Horhalanperän tuulivoimahankkeiden kanssa.<br>Kaavassa on esitetty ohjeellinen maa-ainesten ottoon tarkoitettu alueen osa. Maa-aineksia on mahdollista ottaa myös muualta, jos maa-aineslain mukaiset ottamisen edellytykset täyttyvät. Hanketoimija suorittaa |

| Lausunnon esittäjä | Sisältö | Vastineet |
|---|---|---|
| | | puunpoistoa hankealueella vasta rakentamisvaiheessa ja pelkästään rakentamisen vaatimille aloille. |
| | Myös kaavaselostuksessa on vanhentunutta tietoa, jotka jättävät kaavoitustyöstä huolimattoman vaikutelman. Esimerkiksi sivulla 19 mainitaan, että Tevaniemessä sijaitsee tehostettua palveluasumista tarjoava Nikula, joka kuitenkin on suljettu elokuussa 2024. Pirkanmaan vaihemaakuntakaavan Elonkirjo ja Energia kohdalla (s. 10) on syytä todeta, että kaava on hyväksytty mutta ei vielä lainvoimainen. | Poistetaan kaavaselostuksen kohdasta 4.1. maininta palveluasumista tarjoavasta Nikulasta.<br>Kaavaselostuksessa ei ole tarpeen mainita, että kaava ei ole vielä lainvoimainen, koska kaava on jo voimassa ja sitä pitää noudattaa. Kun maakuntakaava saa lainvoiman, yleiskaavan selostukseen jäisi väärä vanha tieto, jos se kirjoitettaisiin sinne lausunnossa esitetyllä tavalla. |
| | **Luontoselvitysten puutteellisuus**<br>Kaavan tulee perustua riittäviin selvityksiin ja vaikutusten arviointeihin (AKL 9 §). Kaavatyössä on tarkoitus selvittää uudelleen liito-oravien esiintymistä hankealueella. Myös linnustoselvityksiä tulisi täydentää tulevana maastokautena, sillä alkuperäiset selvitykset olivat suppeampia kuin linnustovaikutusten ohjeistuksissa edellytetään. Hankealueella on tehty havaintoja myös maakotkasta. Viime vuosina tieto lähiseudun maakotkareviireistä on tarkentunut ja Tevaniemen havaintoja on tarkasteltava tässä valossa. | 20.1.2026 kaavasta pidettiin Lupa- ja valvontaviraston, Ikaalisten kaupungin, Pirkanmaan maakuntamuseon, hankkeesta vastaavan ja kaavoituskonsultin välinen AKL 66 § mukainen viranomaisneuvottelu, jossa käytiin läpi myös osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta saatu palaute ja selvitysten tilanne. Kokouksessa tuotiin esiin, että kevättalvella 2026 liito-oravaselvitys päivitetään. Tämän selvityksen jälkeen luontoselvitysten perusteella pystytään arvioimaan luotettavasti kaavan luontovaikutukset. Alueen liito-oravaselvitys päivitettiin kevättalvella 2026. Alueella ei esiinny liito-oravaa, ei myöskään niillä alueilla, jotka aikaisemmin on tunnistettu liito-oravan esiintymisalueiksi. |
| | Seitsemisen kansallispuistoon on tehty metsäpeuran palautusistutuksia, ja suojeluhanke on saanut jatkorahoituksen. Tiedossa on, että metsäpeurat levittäytyvät kansallispuistosta länteen, mikä tukee tavoitetta yhdistää aikaa myöten Seitsemisen ja Lauhanvuoren kansallispuistojen seutujen kehittyvät peurakannat. Luonnonvarakeskuksen tuottaman vasallisten metsäpeuravaadinten elinympäristöjen ennustekartan (alla) mukaan myös Tevaniemen hankealueella on erittäin potentiaalisia elinympäristöjä. Hanketta tuleekin arvioida metsäpeuran liikkumisen ja leviämisen suhteen uusimman tiedon valossa. Lampinevan luonnontilaisen osan lähelle sijoittuva voimalapaikka 1 on tässä suhteessa kriittinen. | Täydennetään kaavaselostuksen kohtaan 4.13.1. alaotsikko Metsäpeura, jossa kuvataan kaava-alueen metsäpeurojen tilanne.<br>Täydennetään kaavaselostuksen kohtaan 10.6. seuraava teksti: *”Tällä seudulla metsäpeuran elinympäristön ydinalueet sijaitsevat Seitsemisen kansallispuistossa noin 15 km kaava-alueen itäpuolella. Seitsemisen alueella on tehty metsäpeurojen palautusistutuksia. Metsäpeuran suojelu tapahtuu lähtökohtaisesti Natura-alueiden kautta. Seitsemisen Natura-alueella metsäpeura ei ole suojeluperusteena. Kaava-alue* |

| Lausunnon esittäjä | Sisältö | Vastineet |
|---|---|---|
| | <br>**Maisemavaikutusten arvioinnin puutteet**<br>Tevaniemen hankealuetta ympäröi Pirkanmaan maakuntakaavassa 2040 Kallionkielen - Tevaniemen - Riitialan maakunnallisesti arvokas kulttuurimaisema (Mam), joka kattaa myös Leppäsjärven -Poltin alueen. Ympäristöministeriö julkaisi vuonna 2024 päivitetyn oppaan Maisemavaikutusten arviointi tuulivoimarakentamisessa. Kaavaselostuksessa ei oltu arvioitu vaikutuksia maakunnallisesti arvokkaaseen kulttuurimaisemaan. Näkemyksemme mukaan kaavaesitys on ristiriidassa alueiden käyttölain 38 §:n yleiskaavan sisältövaatimukset kanssa (rakennetun ympäristön, maiseman ja luonnonarvojen vaaliminen). Vaikutuksia kulttuurimaisemaan ja rakennettuun ympäristöön olisi mahdollista lieventää voimalayksiköiden vähentämisellä ja uudelleen sijoittamisella.<br><br>**Tuulivoimahankkeiden yhteisvaikutukset**<br>Tevaniemen tuulivoimahankkeen toimintaympäristö on muuttunut täysin siitä, kun hankeen valmistelu käynnistyi ensimmäisen kerran. Hankealueen itäpuolelle ollaan suunnittelemassa kahta suurta tuulivoimahanketta Luikesneva-Susinevan hanke ja Horhalanperän hanke. Toteutuessaan nämä kolme hanketta muuttaisivat Tevaniemen ja Seitsemisen välisen lähes asumattoman metsäalueen rakennetuksi ympäristöksi. Voimaloiden ja tiestön rakentaminen pirstoisi laajasti metsäalueita ja vaikuttaisi luonnonoloihin.<br>Laki ympäristövaikutusten arviointimenettelystä 252/2017 määrittää (2§), että ympäristövaikutuksella tarkoitetaan hankkeen tai toiminnan aiheuttamia välittömiä ja *välillisiä vaikutuksia*. Vakiintuneen tulkinnan mukaan välillisiä vaikutuksia ovat yhteisvaikutukset muiden hankkeiden kanssa.<br>Mielestämme toimintaympäristön muutos olisi edellyttänyt YVA-selvitysten täydentämistä Tevaniemen hankkeessa. Luikesneva-Susinevan ja Horhalanperän hankkeita voidaan pitää riittävän konkreettisiena, sillä molemmissa ovat YVA- ja kaavaselvitykset käynnissä.<br><br>**Lopuksi**<br>Tevaniemen tuulivoimahankkeen kaavan uusi valmisteluvaihe tarjoaa mahdollisuuden täydentää selvityksiä. Hanke on saanut runsaasti kritiikkiä, mikä on syytä ottaa huomioon uudessa kaavoitusprosessissa. Kaavatyössä tulee olla valmius muuttaa suunnitelmia – tai luopua niistä. | *sijaitsee metsäpeuran levinneisyysalueen reunalla, ja kaavan toteuttamisella on enintään vähäisiä vaikutuksia metsäpeuraan."*<br><br>Kaavaselostuksen kohdassa 10.2. on kuvattu kaavan maisemavaikutukset, ja arvioinnissa on otettu huomioon vuonna 2024 julkaistu opas Maisemavaikutusten arviointi tuulivoimarakentamisessa.<br>Kaavan suhde AKL 39 § mukaisiin yleiskaavan sisältövaatimuksiin on kuvattu kaavaselostuksen kohdassa 11.4.<br><br>Täydennetään kaavaselostuksen kohtaan 10.25. yhteisvaikutukset Luikesneva-Susinevan ja Horhalanperän tuulivoimahankkeiden kanssa.<br><br>Alueen liito-oravaselvitys päivitettiin kevättalvella 2026. |

| Lausunnon esittäjä | Sisältö | Vastineet |
|---|---|---|
| L10 Pirkanmaan maakuntamuseo | Pirkanmaan maakuntamuseon aiemmassa lausunnossa esittämät asiat on huomioitu suunnittelussa pääosin onnistuneesti ja aineistoja täydennetty pyydetysti. Vähäisenä teknisenä korjauksena huomautetaan, että hankealuetta lähimmän valtakunnallisesti merkittävän rakennetun kulttuuriympäristön (RKY 2009) nimi tulisi korjata oikeaan muotoon Iso-Röyhiön kylä (ei Iso-Röyhön kylä). Kokonaisuutena arvioiden Pirkanmaan maakuntamuseo katsoo, että hankkeen maisemaan ja rakennettuun ympäristöön kohdistuvat vaikutukset ovat hyväksyttävissä, eikä aineistoon tai kaavakarttaan ole niiden osalta muuta huomautettavaa.<br>Kaava-alueelta tunnetut arkeologiset kohteet on merkitty kaavaan ja niihin on liitetty asianmukaiset kaavamääräykset. Kaavaselostuksen luvun 4.8. (Arkeologinen kulttuuriperintö) mukaan "inventoinneissa kaava-alueelta löytyi kaksi muinaisjäännöksiksi luokiteltua rajakiveä sekä 5 muuta arkeologista kulttuuriperintökohdetta". Tekstiä tulee korjata muinaisjäännösrekisterin tietojen mukaiseksi ja kaavamerkintöjä vastaavaksi.<br>Osayleiskaavan ehdotus aineistoineen tulee toimittaa Pirkanmaan maakuntamuseoon lausuntoa varten. | Korjataan kaavaselostuksen sivulle 72 Iso-Röyhiön kylän nimi lausunnon mukaiseksi.<br>Tarkennetaan kaava-alueen muinaisjäännöksen ja muiden kulttuuriperintökohteiden kuvaus muinaisjäännösrekisterin tietojen mukaiseksi kaavaselostuksen kohtaan 4.8. |
| L11 Luonnonvara keskus | Lausunnossaan Luke keskittyy Metsästyslain (28.6.1993/615) 5 § (13.7.2018/555) lueteltuihin riistalajeihin.<br>Luke toteaa, että tämän hankkeen osalta jatkosuunnittelussa keskeistä on yhteisvaikutusten huolellinen arviointi ja mahdollisten syntyvien yhteisvaikutusten lieventäminen. Selostuksessa todetaan, että koska viereisten hankkeiden voimalapaikat eivät ole vielä selvinneet, ei yhteisvaikutuksia arvioida.<br>Luke huomauttaa, että hankkeen ympäristöön sijoittuu useita suunnitelmia ja näiden rajaukset ovat jo selvillä, mikä mahdollistaa yhteisvaikutusten arvioimisen.<br>Kaavaselostuksessa olisi hyvä tuoda alueen ympäristöön sijoittuvista lajeista esille myös metsäpeura. Tällä hetkellä lajia ei selostuksessa mainita. Luke on lausunut perusteellisesti aiemmin Susinevan-Luikesnevan ja Horhalanperän hankkeista. Yhdessä Tevaniemen hankkeen kanssa nämä kolme tuulivoimahanketta muodostavat yhtenäisen ja laajan rakennettujen elinympäristöjen häiriöalueen. Ne sijaitsevat nykytiedon ja olosuhteiden mukaisesti metsäpeuran palautusistutuksen kaikkein keskeisimmällä kasvualueella Seitsemisen kansallispuiston vieressä.<br>Luke näkee näiden tuulivoimahankkeiden yhteisvaikutukset laajan mittakaavan strategisena ongelmana metsäpeuran kokonaisvaltaisen suojelutoimien näkökulmasta. Seitsemisen kansallispuisto ja sen lähialueet ovat EU-komission ja merkittävän kansallisen rahoituksen (esim. MMM, YM, Luke, Metsähallitus, eläintarhat) myötävaikutuksella osoitettu olevan Suomen metsäpeurapopulaatiolle strategisesti tärkeä elinympäristö erityisesti pitkällä aikavälillä alueellisesti ja kansallisesti. Seitsemisen kansallispuiston alueelle palautetun metsäpeurakannan tehtävänä on osaltaan turvata metsäpeuran kasvupotentiaali ja elinkyky myös eteläisessä Suomessa yhdessä Lauhanvuoren kansallispuiston ja sitä ympäröivän alueen kanssa.<br>Vuosien 2016–2023 LIFE-hankkeen strategisena tavoitteena oli tuottaa uusia elinkykyisiä paikallispopulaatiota, jotta populaation kokonaiskannan elinkykyennuste paranisi.<br>Tämä tuulivoimahankekokonaisuus on ristiriidassa EU-komission asettamien luontokatoa estävien tavoitteiden kanssa, koska se tulee heikentämään myös tulevan vuosina 2026–2032 toteutettavan metsäpeura-LIFE2-hankkeen onnistumisen edellytyksiä Seitsemisen kansallispuistossa ja sen ympäristössä erityisesti pitkällä aikavälillä, jota tuulivoimatuotannon teknisen käyttöiän mukaan voidaan perustellusti odottaa. Luke yhdessä muiden hanketoimijoiden kanssa tulee kiinnittämään huomiota uudessa EU-komission LIFE- | Täydennetään kaavaselostuksen kohtaan 10.25. yhteisvaikutukset Luikesneva-Susinevan ja Horhalanperän tuulivoimahankkeiden kanssa.<br>Täydennetään kaavaselostuksen kohtaan 4.13.1. alaotsikko Metsäpeura, jossa kuvataan kaava-alueen metsäpeurojen tilanne.<br>Täydennetään kaavaselostuksen kohtaan 10.6. seuraava teksti: *”Tällä seudulla metsäpeuran elinympäristön ydinalueet sijaitsevat Seitsemisen kansallispuistossa noin 15 km kaava-alueen itäpuolella. Seitsemisen alueella on tehty metsäpeurojen palautusistutuksia. Metsäpeuran suojelu tapahtuu lähtökohtaisesti Natura-alueiden kautta. Seitsemisen Natura-alueella metsäpeura ei ole suojeluperusteena. Kaava-alue sijaitsee metsäpeuran levinneisyysalueen reunalla, ja kaavan toteuttamisella on enintään vähäisiä vaikutuksia metsäpeuraan..”* |

| Lausunnon esittäjä | Sisältö | Vastineet |
|---|---|---|
| | rahoitusinstrumentin ja kansallisen rahoituksen tuella käynnistyvässä LifeLine4Fennicus – hankkeessa myös maankäyttöön ja sen vaikutuksiin. Tuloksista raportoidaan komissiolle normaalein käytännöin.<br>Luke myös näkee, ettei selkeitä kompensaatio- tai lievennyskeinoja ole, koska alueen erämaisuus keskittyy Seitsemisen kansallispuiston ympäristöön ja erityisesti sen läntiselle metsäalueelle. Laajemman mittakaavan tarkastelussa Seitsemisen alueen ympärillä on paljon ihmisvaikutusta, mutta se ei ole pätevä perustelu sille, että kaikkein merkittävimmän kasvualueen luonnontilaisuutta merkittävästi heikennettäisiin nykyisestä tilasta.<br><br>**Tiivistelmä**<br>Luke toteaa, että tämän hankkeen osalta jatkosuunnittelussa keskeistä on yhteisvaikutusten huolellinen arviointi ja mahdollisten syntyvien yhteisvaikutusten lieventäminen. Luke katsoo, että hanke yhdessä lähialueiden muiden hankkeiden kanssa uhkaa vakavasti metsäpeuran suojelua ja lisää laajamittaista luontokatoa koko läntisen Suomen populaation alueella. Hanke sijoittuu Suomen rahoittamien LIFE-hankkeiden kautta palautetun eteläisen metsäpeurapopulaation tärkeimmälle kasvualueelle. Luke pitää hanketta ristiriitaisena EU:n biodiversiteettitavoitteiden ja kansallisten suojeluohjelmien kanssa. | Tevaniemen tuulivoimaosayleiskaava ei sijoitu Seitsemisen kansallispuiston läheisyyteen, eivätkä tuulivoimalat näy kansallispuiston alueelle. Hankealue ei ole metsäpeuran ydinaluetta. |
| L12 Hämeenkyrön kunta | Hämeenkyrön kunnalla ei ole lausuttavaa Kangaslammin energiapuiston ja Tevaniemen tuulivoimapuiston osayleiskaavoista. | Merkitään tiedoksi. |
| L13 Digita | Digitan antenni-tv vastaanottoneuvonnassa Digita Infossa on ajantasainen ja kattava tieto antenni-tv:n vastaanotto-olosuhteista. Vaikutusalueella ei ole todettu katvealuetta.<br>Digita toteaa, että tuulipuistot voivat aiheuttaa merkittävää haittaa antenni-tv:n vastaanottoon ennen kaikkea radio- ja tv–lähetysasemaan nähden puiston takana olevissa asuin- ja lomarakennuksissa. Vastaanotto-ongelmat voivat syntyä jo yhdenkin tuulivoimalan tapauksessa. Pahimmillaan tuulivoimala voi estää tv-signaalin etenemisen kokonaan.<br>Antenni-tv lähetyksiä käytetään myös viranomaisten vaaratiedotteiden välityskanavana. Tuulivoiman aiheuttaessa häiriön antenni-tv vastaanottoihin vaikuttaa se tällöin myös vaaratiedotteiden saatavuuteen ja sitä kautta yleiseen turvallisuuteen. Tämän vuoksi vaikutukset antenni-tv vastaanottoihin tulisi ottaa huomioon myös turvallisuuteen liittyvien vaikutuksien arvioinnissa.<br>Antennitelevision vastaanotto-ongelmien syntymisen estämiseksi onkin erittäin tärkeää tutkia suunnitellun tuulivoimalan vaikutus antenni-tv lähetysten näkyvyyteen jo hyvissä ajoin ennen rakennuslupien hakemista ja myöntämistä, ja mieluiten jo ennen tuulivoimalan sijaintipäätösten tekemistä.<br><br>Esitämme, että kaavoituksen edetessä, viimeistään rakennuslupien myöntämisvaiheessa:<br>• hankevastaavan on esitettävä konkreettinen suunnitelma tuulivoimalan valtakunnallisen radio- ja tv-verkon lähetyksille aiheuttamien häiriöiden estämiseksi tai poistamiseksi, tai mikäli suunnitelman laatiminen hakemusvaiheessa ei ole mahdollista, hankevastaavan tulee sitoutua laatimaan ja toimittamaan konkreettinen suunnitelma häiriöiden poistamiseksi viranomaisen asettamaan määräpäivään mennessä; ja<br>• tarvittaessa täsmennetään, että tuulivoimahankkeen hankevastaava häiriön aiheuttajana on velvollinen huolehtimaan häiriöiden poistamisesta sekä siitä aiheutuvista kustannuksista. | Kaavaselostuksen kohdassa 10.23. on tuotu esiin antenni-tv-lähetysten vastaanottoon mahdollisesti liittyvät vaikutukset sekä se, miten mahdollisten häiriöiden korjaavat toimenpiteet toteutetaan. |

| Lausunnon esittäjä | Sisältö | Vastineet |
|---|---|---|
| | Eduskunnan liikenne- ja viestintävaliokunta on mietinnössään (LiVM 10/2014 vp - HE 221/2013 vp) todennut, että tuulivoimahäiriössä häiriönaiheuttaja huolehtii tilanteen korjaamiseksi tarvittavista toimenpiteistä ja myös vastaa kustannuksista. Valiokunta on jo aiemmin katsonut, että tämän kaltaisen aiheuttaja vastaa -periaatteen tulisi olla yleisemminkin taajuuksien häiriöiden yhteydessä noudatettava lähtökohta.<br>Digita toteaa, että antenni-tv:n verkko-operaattori Digitan velvollisuuksiin ei kuulu tuulivoimaloiden tv-lähetyksille aiheuttamien häiriöiden korjaaminen, vaan vastuu kuuluu häiriöiden aiheuttajalle. Näin ollen tuulivoimahankkeesta vastaavan on esitettävä konkreettinen suunnitelma häiriöiden estämiseksi ja poistamiseksi sekä otettava vastuu häiriöiden poistamisesta sekä niistä aiheutuvista kustannuksista.<br>Digita toteaa, että tuulivoimaloiden tv-vastaanotolle aiheuttamat häiriöt ja niiden vaikutukset ja vaikutusalueet voidaan riittävällä suunnittelulla nykyisin ennustaa. Tämän lausunnon kohteena oleva tuulivoimahanke voi muodostaa häiriöitä yhteisvaikutuksena toisien tuulivoimahankkeiden kanssa. Häiriön poistokeinoja toteutettaessa on otettava huomioon myös alueen muut mahdolliset tuulivoiman rakentamishankkeet.<br>Lisäksi Digita toteaa, että tuulivoimaloiden aiheuttamien häiriöiden hoitamisessa ei valitettavasti ole alalle syntynyt yleisiä käytäntöjä. Tuulivoimaloiden aiheuttamat häiriöt voivat pahimmillaan estää kokonaan antenni-tv signaalin vastaanoton. Erityisesti tilanteessa, jossa olemassa olevan tv- ja radiolähetysaseman lähistölle sijoitetaan useita tuulivoimaloita, voidaan pahimmassa tapauksessa ajautua tilanteeseen, jossa tv-signaalin eteneminen estyy kokonaan.<br>Sen vuoksi onkin erityisen tärkeää, että tuulivoimaloiden tv-vastaanotolle aiheuttamat häiriöt pyritään välttämään hyvissä ajoin etukäteen jo voimaloiden suunnitteluvaiheessa tuulivoimaloiden ja verkko-operaattoreiden välisellä yhteistyöllä. Ellei näin tehdä, riskinä on, että tuulivoimaloiden roottoreiden kotitalouksien tv-vastaanotolle aiheuttamat häiriöt jäävät korjaamatta ja kotitalouksien kärsittäviksi. Tästä on jo olemassa valitettavia esimerkkejä (esim. Pori Peittoo). Tuulivoimayhtiöt tulee siten jo kaavoitus- ja rakennuslupavaiheessa velvoittaa huolehtimaan siitä, että tuulivoimalat sijoitetaan alueelle siten, että häiriöitä kotitalouksien antenni-tv:n vastaanotolle ei aiheudu.<br>Viranomaisten tulisi päätöksessään tuoda selvästi esiin myös se, että mikäli huolellisesta ennakkosuunnittelusta huolimatta tuulivoimalat kuitenkin aiheuttavat häiriöitä tv-vastaanotolle, tulee niiden myös huolehtia häiriöiden poistamisesta ja niistä aiheutuvista kustannuksista.<br>Digita suhtautuu myönteisesti tuulivoiman käyttöön energianlähteenä. Jo toteutetut tuulivoimalat ovat kuitenkin osoittaneet, että tv-lähetysasemien jälkeen rakennetut tuulivoimapuistot voivat aiheuttaa olennaisia häiriöitä tv-vastaanottoon. Mahdollisten tuulivoimaloiden aiheuttamien häiriöiden korjaaminen ei kuulu Digitan velvollisuuksiin ja televisiovastaanoton varmistamiseksi alueella on erittäin tärkeätä, että tuulivoimatoimija huolehtii aiheuttamiensa häiriöiden poistamisesta ja niistä aiheutuvista kustannuksista. | |
| L14 Fingrid | Saitte joulukuussa 2025 Fingridin lausunnon OAS-vaiheessa uudelleen käynnistyneestä kaavaprosessista.<br>Tiedoksi harkinnan pohjalta, että Fingrid ei tee enää lausuntoa Tevaniemen tuulivoimapuiston osayleiskaavan luonnoksesta. Lausuntoa ei tässä vaiheessa uutta kaavaprosessia enää tarvita, varsinkaan kun kaava-alueella ei ole Fingridin voimajohtoja. | Merkitään tiedoksi. |

Sitowise Oy 23.4.2026

| Lausunnon esittäjä | Sisältö | Vastineet |
|---|---|---|
| L15 Caruna | Caruna Oy:llä ei ole lisättävää tai muokattavaa OAS-vaiheessa annettuun lausuntoon koskien Tevaniemen tuulivoimapuiston osayleiskaavaa. | Merkitään tiedoksi. |
| L16 Suomen Erillisverkot | Viitaten lausuntopyyntöönne 10.2.2026 koskien Tevaniemen tuulivoimapuiston osayleiskaavan luonnosta. Suunnitteilla olevalla hankealueella sekä sähkönsiirtoreiteillä ei ole Suomen Erillisverkkojen infraa, eikä muitakaan huomioitavia asioita. Täten hankkeella ei ole vaikutusta Suomen Erillisverkot Oy:n verkko-operaattoripalvelut liiketoimintaan. | Merkitään tiedoksi. |
| L17 Ilmatieteen laitos | Kuten on todettu aikaisemmissa lausunnoissa 94/03.00.02/2026, tutkapaikan siirryttyä Ikaalisista Kankaanpäähän, Ilmatieteen laitoksella ei ole lausuttavaa Tevaniemen tuulivoimaosayleiskaavan kaavaehdotukseen, koska alue on yli 20 km päässä lähimmästä laitoksen säätutkasta.<br>Laitos kuitenkin edelleen ilmaisee huolensa, että alueelle suunnitellut ja rakennetut tuulivoimalat tulevat yhteisvaikutuksena aiheuttamaan merkittävää häiriökaikua säätutkamittauksiin ja näin heikentämään sääpalveluita alueelle. Ilmatieteen laitos käy edelleen keskustelua kompensaatiomittausten vaatimisesta tämäntyyppisille alueille ja laitos tuokin mahdollisen vaatimuksen kompensaatiomittauksista tässä jo nyt esille, vaikka asiasta ei ole konkreettista ehdotusta. | Merkitään tiedoksi. |

**Mielipiteet**

| Mielipiteen esittäjä | Sisältö | Vastineet |
|---|---|---|
| M01 Yksityinen henkilö | Tevaniemessä vakituisesti asuvana kuntalaisena vastustan Tevaniemeen suunniteltua tuulivoimalahanketta ja kaavaa. Tevaniemeen suunniteltu tuulivoimahanke muuttaisi koko Tevaniemen ja lähialueen kielteisesti ja pysyvästi. Päällimmäisenä kielteinen vaikutus kohdistuisi maisemaan, asumisviihtyvyyteen, luontoon ja alueen äänimaisemaan.<br>Alue on luonnonkaunista maalais- ja kulttuurimaisemaa, jonka tuulivoimalat valmistuessaan pilaisivat pysyvästi ja peruuttamattomasti. Valtavat kolmensataametriset tuulivoimalat eivät sovi kyseiseen ympäristöön.<br>Alue on hiljaista aluetta, joka nykysuomessa ja koko maailmassa on täysin ainutlaatuista. Asuttua ympäristöä jonka päällimmäinen äänimaisema on muu kuin ihmisen aiheuttama. Asukkaana koen hiljaisuuden päivittäin, valmistuessaan tuulivoimalat pilaisivat alueen äänimaiseman ja muuttaisivat sen kielteisesti ja peruuttamattomasti. Alueen hiljaisuus on syy miksi olen itse aikanaan ostanut taloni Tevaniemestä. Alueella ääni kantautuu pitkiä matkoja hiljaisuuden vuoksi ja tätä asiaa ei ole otettu huomioon ja selvitetty riittävästi. Tuulivoimayhtiö on myös valittanut ympäristöluvasta, jolla asukkaita turvattaisiin nimenomaan mahdollisesti haittaavan melun vuoksi.<br>Asukkaana koen, että minua ja alueen asukkaista ei ole kuultu ja mielipiteeni on kunnassa sivuutettu ja tuulivoimaan kielteisesti suhtautuvien asukkaiden huolta on mitätöity ja jopa pilkattu. En myöskään luota päättäjien puolueettomuuteen tuulivoimarakentamiseen liittyvässä päätöksenteossa. Tästä viitteitä antaa aiempi kaavapäätös jonka korkein hallinto-oikeus kumosi, koska kunnan oman hallintosäännön toteutumista ei ole riittävällä huolellisuudella valvottu. Sekä kunnanjohtajan esiintyminen Tevaniemen tuulen mainoslehtisessä antaa aihetta huoleen, koskien puolueetonta ja kuntalaisten edun huomioon ottavaa päätöksentekoa. Onko mai- | Kaavan vaikutukset on kuvattu kaavaselostuksen kohdassa 10.<br>Kaavaselostuksen kohdassa 10.12. on kartta tuulivoimaloiden melumallinnuksesta. Kaava-alueella äänimaisema muuttuu, mutta asuin- ja lomarakennusten kohdalla äänitaso jää selvästi alle tuulivoimaloiden yöajan melutason ohjearvon 40 dB.<br>Tuulivoimaloiden suunnittelussa on otettu huomioon ympäristöministeriön tuulivoimarakentamista koskeva ohjeistus, jolloin tuulivoimalat eivät aiheuta naapuruussuhdelaissa tarkoitettua kohtuutonta haittaa, minkä sallimiseksi tarvittaisiin ympäristölupia. |

| Mielipiteen esittäjä | Sisältö | Vastineet |
|---|---|---|
| | nosjulkaisussa poseeraaminen todella tarpeellista ja järkevää tilanteessa, jossa jo aiemmassa päätöksenteossa on rikottu hallintosääntöjä ja annettu aihetta huoleen siitä onko päätöksenteko puolueetonta ja kunnan asukkaiden etu edellä tehtyä. Asiasta päättävät valtuutetut eivät osallistu tiedotustilaisuuksiin koskien tuulivoimahanketta. | 20.1.2026 kaavasta pidettiin Lupa- ja valvontaviraston, Ikaalisten kaupungin, Pirkanmaan maakuntamuseon, hankkeesta vastaavan ja kaavoituskonsultin välinen AKL 66 § mukainen viranomaisneuvottelu, jossa käytiin läpi myös osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta saatu palaute ja selvitysten tilanne. Kokouksessa tuotiin esiin, että kevättalvella 2026 liito-oravaselvitys päivitetään. Tämän selvityksen jälkeen luontoselvitysten perusteella pystytään arvioimaan luotettavasti kaavan luontovaikutukset. |
| | Alueen luontoselvitykset ovat viisi vuotta sitten tehtyjä ja auttamatta vanhentuneet ja niitä ei mielestäni ole riittävällä huolellisuudella toteutettu. Ne tule tehdä uudelleen. Alueella liikkuu metsäpeuraa, jonka istutusta alueelle eu on rahoittanut. Alueella on lepakkoja. Pohjanlepakoiden mahdollinen esiintyminen hankealueella tulee selvittää. | Alueen liito-oravaselvitys päivitettiin kevättalvella 2026. Alueella ei esiinny liito-oravaa, ei myöskään niillä alueilla, jotka aikaisemmin on tunnistettu liito-oravan esiintymisalueiksi.<br>Täydennetään kaavaselostuksen kohtaan 4.13.1. alaotsikko Metsäpeura, jossa kuvataan kaava-alueen metsäpeurojen tilanne.<br>Täydennetään kaavaselostuksen kohtaan 10.6. seuraava teksti: *”Tällä seudulla metsäpeuran elinympäristön ydinalueet sijaitsevat Seitsemisen kansallispuistossa noin 15 km kaava-alueen itäpuolella. Kaava-alue sijaitsee metsäpeuran levinneisyysalueen reunalla, ja kaavan toteuttamisella on enintään vähäisiä vaikutuksia metsäpeuraan.”* |
| | Hankealueen lähelle ollaan kaavoittamassa kahta muutakin tuulivoima-aluetta. Näiden hankkeiden yhteisvaikutuksia ei ole riittävästi tutkittu ja niistä ei ole riittävää tietoa. | Täydennetään kaavaselostuksen kohtaan 10.25. yhteisvaikutukset Luikesneva-Susinevan ja Horhalanperän tuulivoimahankkeiden kanssa. |
| | Tuulivoimalat aiheuttaisivat valmistuessaan myös kielteisiä vaikutuksia pohjaveteen. | Kaava-alueella ei ole pohjavesialueita eikä tuulivoimaloiden rakentaminen aiheuta vaikutuksia pohjavesiin. Sähkönsiirtoreitillä ja kuljetusreitillä sijaitsee Tevaniemen pohjavesialue, johon kohdistuvat vaikutukset ovat vähäisiä. Kaikessa toiminnassa otetaan huomioon pohjaveden pilaamiskielto. Tarkempi vesienhallinta suunnitellaan ra- |

| Mielipiteen esittäjä | Sisältö | Vastineet |
|---|---|---|
| | | kentamista edeltävissä vaiheissa, kun rakentamisen suunnittelu etenee yksityiskohtiin. |
| M02 Yksityinen henkilö | Nähtävillä olevaa Tevaniemen osayleiskaavaluonnosta ei tule hyväksyä vaan kaava on palautettava valmisteluun ja uudelleen arviointiin.<br>- suunniteltujen tuulivoimaloiden rakentaminen muodostaa merkittävä riskin pohjavesivarannoille ja vedenlaadulle. Puolueeton pohjavesiselvitys on tehtävä ennen kaavan uudelleen nähtäväksi asettamista.<br>-Kuten ELY on todennut, VEB- sähkönsiirtolinja aiheuttaa suuren riskin pohjavesialueelle ja siksi se tulee kokonaan poistaa kaavaluonnoksesta.<br><br>- Koska kaavaluonnos perustuu aiempiin selvityksiin kaavassa, jonka KHO hylkäsi, tulee selvitykset tehdä uudelleen ajantasaisin uusin selvityksiin. Erityisesti luontoselvitykset ja arvokkaiden kallioalueiden selvitykset tulee tehdä uudelleen: kaava-aineistossa on puutteita niin lepakoiden, muuttolintujen, metsäpeurojen kuin arvokkaiden kallioesiintymien osalta. Selvitysten tekijänä ei voi olla hanketoimija, vaan tekijän pitää olla puolueeton taho.<br><br>- Edellisen kaavaehdotuksen jälkeen lähialueelle ollaan suunnittelemassa kahta muitakin tuulivoimala-aluetta (Horhalanperä ja Susineva-Luikesneva), osayleiskaavassa pitää huomioida tuulivoimala-alueiden yhteisvaikutukset. | Kaava-alueella ei ole pohjavesialueita eikä tuulivoimaloiden rakentaminen aiheuta vaikutuksia pohjavesiin. Sähkönsiirtoreitillä ja kuljetusreitillä sijaitsee Tevaniemen pohjavesialue, johon kohdistuvat vaikutukset ovat vähäisiä. Kaikessa toiminnassa otetaan huomioon pohjaveden pilaamiskielto. Tarkempi vesienhallinta suunnitellaan rakentamista edeltävissä vaiheissa, kun rakentamisen suunnittelu etenee yksityiskohtiin.<br>20.1.2026 kaavasta pidettiin Lupa- ja valvontaviraston, Ikaalisten kaupungin, Pirkanmaan maakuntamuseon, hankkeesta vastaavan ja kaavoituskonsultin välinen AKL 66 § mukainen viranomaisneuvottelu, jossa käytiin läpi myös osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta saatu palaute ja selvitysten tilanne. Kokouksessa tuotiin esiin, että kevättalvella 2026 liito-oravaselvitys päivitetään. Tämän selvityksen jälkeen luontoselvitysten perusteella pystytään arvioimaan luotettavasti kaavan luontovaikutukset.<br>Alueen liito-oravaselvitys päivitettiin kevättalvella 2026.<br>Täydennetään kaavaselostuksen kohtaan 4.13.1. alaotsikko Metsäpeura, jossa kuvataan kaava-alueen metsäpeurojen tilanne.<br>Täydennetään kaavaselostuksen kohtaan 10.6. seuraava teksti: *”Tällä seudulla metsäpeuran elinympäristön ydinalueet sijaitsevat Seitsemisen kansallispuistossa noin 15 km kaava-alueen itäpuolella. Kaava-alue sijaitsee metsäpeuran levinneisyysalueen reunalla, ja kaavan toteuttamisella on enintään vähäisiä vaikutuksia metsäpeuraan.”*<br>Täydennetään kaavaselostuksen kohtaan 10.25. yhteisvaikutukset Luikesneva-Susinevan ja Horhalanperän tuulivoimahankkeiden kanssa. |

| Mielipiteen esittäjä | Sisältö | Vastineet |
|---|---|---|
| | - tuulivoimalat on suunniteltu alueelle, joka on arvokas, hiljainen alue, joka tulisi säilyttää sellaisena. Tuulivoimaloiden rakentaminen pilaa kokonaan arvokkaan hiljaisen alueen. | Kaava toteuttaa maakuntakaavassa osoitettua tuulivoimaloiden aluetta. Kaavaselostuksen kohdassa on 10.12. on kartta tuulivoimaloiden melumallinnuksesta. Kaava-alueella äänimaisema muuttuu, mutta asuin- ja lomarakennusten kohdalla äänitaso jää selvästi alle tuulivoimaloiden yöajan melutason ohjearvon 40 dB. |
| | - Havainnekuvat tulee tehdä uudelleen, mm. lentoestevalojen havainnollistaminen on nykyisissä kuvissa puutteellista. | Yöajan havainnekuvissa on esitetty lentoestevalot. |
| | - Melumallinnuksessa ei ole otettu huomioon myllyjen läheisyyttä toisiinsa eikä siten melun lisääntymistä siitä johtuen, melumallinnukset on tehtävä uudelleen. | Melumallinnukset on tehty ympäristöministeriön laatiman tuulivoimaloiden melumallinnusohjeistuksen mukaisesti. |
| M03 Yksityinen henkilö | Kaava mahdollistaisi laajamittaisen tuulivoimarakentamisen alueelle, jonka nykyinen luonne on pääosin luonnonläheinen, hiljainen ja osittain vapaa-ajan asumisen käytössä. Tällainen maankäytön muutos on mittakaavaltaan merkittävä, minkä vuoksi kaavan vaikutusten arvioinnin tulee olla erityisen huolellinen ja ajantasainen. Kaava-aineistossa on kuitenkin useita seikkoja, jotka herättävät huolta valmistelun riittävyydestä. | Kaavan vaikutukset on kuvattu kaavaselostuksen kohdassa 10. |
| | **Vaikutukset elinympäristöön** | |
| | Yleiskaavan sisältövaatimusten mukaan (alueidenkäyttölaki 39 §) kaavaa laadittaessa tulee ottaa huomioon muun muassa terveellinen ja turvallinen elinympäristö sekä ympäristön viihtyisyys. | Kaavan laadinnassa on otettu huomioon yleiskaavan sisältövaatimukset, ja kaavan suhde niihin on kuvattu kaavaselostuksen kohdassa 11.4. |
| | Tuulivoimapuiston toteutuminen muuttaisi merkittävästi alueen maisemaa ja ympäristön luonnetta. Nykyisin pääosin metsäinen ja järvien ympäröimä alue muuttuisi energiantuotannon infrastruktuurin hallitsemaksi ympäristöksi. Tällä on väistämättä vaikutuksia sekä vakituisten asukkaiden että vapaa-ajan asukkaiden elinympäristöön. | Kaavaselostuksen kohdassa 10.20 on kuvattu kaavan vaikutukset ihmisten elinoloihin ja kohdassa 10.21 vaikutukset virkistyskäyttöön. |
| | Viranomaisen perustellussa päätelmässä on todettu, että hankkeella on kielteisiä vaikutuksia ihmisten elinoloihin ja viihtyvyyteen. Tätä näkökohtaa tulisi arvioida kaavoituksessa erityisen huolellisesti. | |
| | Varsinkin kun viranomaiset ovat päätelmässään todenneet että hankkeella on kielteisiä vaikutuksia ihmisten elinoloihin, eikö olisi ehdottoman tärkeää että hankkeelta edellytetään YMPÄRISTÖLUPAA? | Ympäristölupa on tarpeen, jos hanke aiheuttaa naapuruussuhdelaissa tarkoitettua kohtuutonta haittaa. Tuulivoimaloiden suunnittelussa on otettu huomioon ympäristöministeriön tuulivoimarakentamista koskeva ohjeistus, jolloin tuulivoimalat eivät aiheuta naapuruussuhdelaissa tarkoitettua kohtuutonta haittaa, minkä sallimiseksi tarvittaisiin ympäristölupia. |
| | **Vaikutukset vapaa-ajan asumiseen** | |
| | Kaava-alueen läheisyydessä sijaitsee useita ranta-asemakaavoja ja loma-asuntoja. Näiden alueiden käyttö perustuu maisemaan, luonnonrauhaan ja virkistyskäyttöön. Tuulivoimaloiden rakentaminen näin lähelle vapaa-ajan asumista muuttaa olennaisesti näiden alueiden luonnetta. Kaava-aineistossa ei kuitenkaan ole esitetty riittävän laajaa tarkastelua siitä, miten hanke vaikuttaa vapaa-ajan asumisen edellytyksiin alueella. | Kaavan suhde ranta-asemakaavoihin on kuvattu kaavaselostuksen kohdassa 11.3. Tuulivoimaosayleiskaava ei estä nykyisten ranta-asemakaavojen toteuttamista. Kaavaselostuksen kohdassa 10.20 on kuvattu kaavan vaikutuksia ihmisten elinoloihin, mikä tarkoittaa |

| Mielipiteen esittäjä | Sisältö | Vastineet |
|---|---|---|
| | On selvää että hanke pilaa käytännössä täysin Ojajärven rannalla sijaitsevien loma-asuntojen viihtyvyyden.<br>**Välke- ja meluvaikutukset**<br>Välkeselvityksessä todetaan, että teoreettiset suositusarvot voivat ylittyä useissa tarkastelupisteissä. Lisäksi viranomainen on katsonut, että mikäli ranta-asemakaavan mukaisia loma-asuntoja toteutuu, välkevaikutuksia tulee arvioida uudelleen.<br>On myös huomioitava, että puuston suojaava vaikutus voi ajan myötä muuttua esimerkiksi metsänhoidon seurauksena. Tällöin välkevaikutukset voivat käytännössä olla arvioitua suurempia. Miten tälläinen asia on voitu jättää huomioimatta?<br>**Osallisten vaikutusmahdollisuudet**<br>Alueidenkäyttölain 62 § mukaan kaavoituksessa tulee varata osallisille mahdollisuus osallistua kaavan valmisteluun ja lausua mielipiteensä asiasta.<br>Hankkeen valmistelun aikana alueen asukkaat ja vapaa-ajan asukkaat ovat tuoneet esiin huolensa muun muassa adressien ja mielipiteiden kautta. Näiden kannanottojen ei kuitenkaan ole nähtävissä vaikuttaneen kaavan sisältöön. Tämä on lisännyt monien osallisten kokemusta siitä, että heidän näkemyksiään ei ole aidosti huomioitu prosessissa. Lisäksi on herättänyt huolta se, että hanketta edustavan tuulivoimayhtiön edustajilla on ollut mahdollisuus olla läsnä valtuuston käsittelytilanteissa samaan aikaan kun paikalliset asukkaat ovat kokeneet vaikutusmahdollisuutensa rajallisiksi. Tällaiset tilanteet voivat heikentää luottamusta päätöksenteon tasapuolisuuteen.<br>**Johtopäätös**<br>Edellä esitetyistä syistä katson, että Tevaniemen tuulivoimaosayleiskaavan luonnos ei ole suunniteltuun ympäristöön sopiva ja kaavoitus tulee keskeyttää. | myös loma-asukkaiden elinoloja.<br>Kaavan yleisissä määräyksissä on välkettä koskeva määräys, millä varmistetaan, ettei haitallisia välkevaikutuksia esiinny asuin- tai lomarakennusten kohdalla.<br>Tämän mielipiteen jättämisen mahdollisuus ja mielipiteeseen annettava vastine toteuttavat AKL 62 § mukaista mahdollisuutta mielipiteen ilmaisemiseen.<br>Edellisellä kaavoituskierroksella tapahtui menettelytapavirhe, josta johtuen kaavaprosessi uusitaan. Päätöksentekotilanteessa ulkopuoliset tai esteelliset henkilöt eivät saa olla läsnä.<br>Kaavan nähtäville asettamisesta päättää kaupunginhallitus ja kaavan hyväksymisestä kunnallisvaaleissa valittu kaupunginvaltuusto. |
| M04 Yksityinen henkilö | Minulla on kiinteistö Tevaniemessä, tarkemmin Heinistöllä. Minä ja perheeni jäsen vastustamme Tevaniemen tuulivoimahanketta, koska<br>1. Pohjavesi ja Tevaniemen vedenottamon vesi pilaantuisi maansiirtotöiden ja tuulivoimaloiden käytön vuoksi. Nytkin soranotto on vuosikymmeniä pienessäkin muodossa vedenottamon ympärillä ollut kiellettyä! | Vaikutukset pohjavesiin on kuvattu kaavaselostuksen kohdassa 10.10. Pohjavesialueet sijoittuvat selvästi kaava-alueen ulkopuolelle. Kaava-alueen ulkopuolella pohjavesialueen kohdalla maakaapelit sijoitetaan noin metrin syvyyteen pohjavesialueen pohjaveden pinnan yläpuolelle. Kaapeleiden rakentamisvaihe on lyhytaikainen, eikä siihen sisälly erityisiä riskejä. Maahan asennetut kaapelit eivät aiheuta päästöjä tai pohjavesiin liittyvää pilaantumisriskiä. Tevaniemen pohjavesialue, johon kohdistuvat vaikutukset ovat vähäisiä. Kaikessa toiminnassa otetaan huomioon pohjaveden pilaamiskielto. Tarkempi vesienhallinta suunnitellaan rakentamista edeltävissä vaiheissa, kun rakentamisen suunnittelu etenee yksityiskohtiin. |

| Mielipiteen esittäjä | Sisältö | Vastineet |
|---|---|---|
| | 2. Tuulimyllyt aiheuttaisivat melu-, maisema-, välke-, tärinä- ja infraäänihaittoja. Talvella tuulimyllyistä sinkoutuvat jääpalat estäisivät tuulimyllyjen ympäristössä asumista, autolla ajoa ja metsissä vaeltelua. Lisäksi tuulimyllyt haittaisivat eläinten elämää. | Tuulivoimaloiden suunnittelussa on otettu huomioon ympäristöministeriön tuulivoimarakentamista koskeva ohjeistus, millä varmistetaan, että ne eivät aiheuta kohtuutonta haittaa. Suunnittelussa on otettu huomioon myös jäätäminen ja tehty erillinen jääriskiselvitys. |
| | 3. Kiinteistöjen arvot laskisivat. Asukkaita muuttaisi pois ja uusia asukkaita ei enää tulisi, joten kaupunki menettäisi täten verotuloja. Matkailijoiden tuomat tulot loppuisivat. | Kaavaselostuksen kohdassa 10.22. on kuvattu vaikutukset asuinkiinteistöjen hintoihin.<br>Aluetalouteen ja elinkeinoihin kohdistuvat vaikutukset on kuvattu kaavaselostuksen kohdassa 10.17. Tuulivoimaloilla on myönteinen vaikutus kaupungin verotuloihin. |
| M05 Yksityinen henkilö | YVA-aineisto on katsottu kokonaisuutena riittäväksi siihen tarkoitukseen, että hankkeen vaikutuksista voidaan muodostaa kokonaiskuva, mutta samalla sekä ELY (Yhteysviranomaisen perusteltu päätelmä aiemman kaavan osalta) että myöhempi viranomaisneuvottelu nimeävät joukon epävarmuuksia, päivitystarpeita ja suoria korjausvaatimuksia.<br><br>**1. Pohjavesivaikutukset ovat yhä yksi tärkeimmistä ratkaistavista kokonaisuuksista.**<br>ELY pitää pohjavesiä suunnittelussa erityisen painavana kysymyksenä, koska sekä voimaloiden läheisyys että ennen kaikkea sähkönsiirtoreitit ja mahdolliset tiejärjestelyt kytkeytyvät pohjavesialueeseen. Päätelmässä todetaan suoraan, että pohjaveden pinnantaso, virtaussuunnat ja paineellisuus eivät ole kattavasti tiedossa, ja että pohjaveden pinnankorkeudet on selvitettävä kaikilla rakennettavilla alueilla. Erityisesti Tevaniemen harjun reuna-alueet ja mahdolliset Leppäsjärventien parantamistoimet on tutkittava huolellisesti ja niihin on liitettävä riittävä tarkkailu. Lisäksi ELY katsoo, että sähkönsiirron suunnittelua tulisi jatkaa vaihtoehdon VEA pohjalta, koska VEB aiheuttaa olennaisesti suuremmat pohjavesiriskit. Käytännössä tämä tarkoittaa, että kaavan hyväksymistä varten pitäisi olla paljon nykyistä selvempi näyttö siitä, että valittu toteutustapa ei vaaranna pohjaveden laatua tai määrää. | Vaikutukset pohjavesiin on kuvattu kaavaselostuksen kohdassa 10.10. Pohjavesialueet sijoittuvat selvästi kaava-alueen ulkopuolelle. Kaava-alueen ulkopuolella pohjavesialueen kohdalla maakaapelit sijoitetaan noin metrin syvyyteen pohjavesialueen pohjaveden pinnan yläpuolelle. Kaapeleiden rakentamisvaihe on lyhytaikainen, eikä siihen sisälly erityisiä riskejä. Maahan asennetut kaapelit eivät aiheuta päästöjä tai pohjavesiin liittyvää pilaantumisriskiä. Tevaniemen pohjavesialue, johon kohdistuvat vaikutukset ovat vähäisiä. Kaikessa toiminnassa otetaan huomioon pohjaveden pilaamiskielto. Tarkempi vesienhallinta suunnitellaan rakentamista edeltävissä vaiheissa, kun rakentamisen suunnittelu etenee yksityiskohtiin.<br>Leppäsjärventien parantamisesta on tehty tiesuunnitelma, jonka Liikenne- ja viestintävirasto Traficom hyväksyi 21.1.2026. Tien geometrian parantaminen ja parantamisen yhteydessä tehtävät pohjavesialueen suojaukset vähentävät pohjavesien pilaantumisriskiä |

| Mielipiteen esittäjä | Sisältö | Vastineet |
|---|---|---|
| | **2. Retkeilyreitin tilanne pitää ratkaista konkreettisesti, ei vain todeta jatkosuunnitteluun.**<br>Tästä ELY on poikkeuksellisen selvä. Retkeilyreitin kohdalla 45 dB:n ohjearvo ylittyy, joten jatkosuunnittelussa on löydettävä ratkaisu, jossa reitille ei aiheudu meluhaittaa. Vaihtoehdoiksi mainitaan voimaloiden vähentäminen tai reitin siirtäminen uuteen paikkaan. Lisäksi ELY nostaa esiin jäänheiton riskin reitin käyttäjille. Tämän perusteella kaavasta pitäisi ennen hyväksymistä käydä ilmi, mikä ratkaisu valitaan: siirretäänkö reittiä, vähennetäänkö voimaloita, muutetaanko sijoittelua vai tehdäänkö jokin yhdistelmä. Pelkkä toteamus siitä, että asia ratkaistaan myöhemmin, jättää yhden ilmeisimmistä ristiriidoista avoimeksi. | nykyiseen tilanteeseen verrattuna.<br>Kaavakartalla on osoitettu ohjeellinen ulkoilureitti. Tuulivoimaloiden ääni ei vaikeuta reitin käyttöä. Jääriskiselvityksen perusteella reittiä on tarpeen siirtää, jos reitillä on talvikäyttöä. Tällä hetkellä ei ole tiedossa, että reitillä olisi talvikäyttöä. Kaavamääräyksessä todetaan, että jos reitin siirto on tarpeen, hankkeen toteuttajan on rakennettava vastaavan tasoinen reitti toisaalle. |
| | **3. Luontoselvityksiä pitää päivittää ja täydentää ainakin osin.**<br>Luontovaikutuksissa asiakirjat eivät osoita, että kaikki olisi valmiiksi ratkaistu. ELY nostaa esiin epävarmuuksia linnustosta, kanalintuaineiston vuosivaihtelusta, petolintuihin liittyvistä havainnoista ja laajemman pirstoutumisen vaikutuksista. Lisäksi päätelmässä tuodaan esiin tarve selvittää Teerinevan suojelualueeseen kohdistuvat vaikutukset. Vuoden 2026 viranomaisneuvottelussa taas mainitaan erikseen liito-oravaselvityksen päivitystarve. Tämä tarkoittaa, että ennen hyväksymistä pitäisi vähintään päivittää liito-oravatiedot, arvioida lähisuojelualueiden vaikutukset nykyistä täsmällisemmin ja varmistaa, että linnusto- ja muu lajistopohja on ajantasainen eikä nojaa epävarmaan tai vanhentuneeseen aineistoon. | 20.1.2026 kaavasta pidettiin Lupa- ja valvontaviraston, Ikaalisten kaupungin, Pirkanmaan maakuntamuseon, hankkeesta vastaavan ja kaavoituskonsultin välinen AKL 66 § mukainen viranomaisneuvottelu, jossa käytiin läpi myös osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta saatu palaute ja selvitysten tilanne. Kokouksessa tuotiin esiin, että kevättalvella 2026 liito-oravaselvitys päivitetään. Tämän selvityksen jälkeen luontoselvitysten perusteella pystytään arvioimaan luotettavasti kaavan luontovaikutukset. |
| | **4. Kulttuuriympäristö- ja maisemavaikutusten arviointia pitää täydentää, vaikka perusarvio on tehty.**<br>ELY katsoo, että maisemavaikutuksia on arvioitu pääosin riittävästi, mutta samalla se sanoo, että lieventämiskeinoja olisi pitänyt konkretisoida enemmän. Päätelmässä mainitaan erityisesti sijoittelun, värityksen ja valaistuksen merkitys. Myöhemmässä viranomaisneuvottelussa maakuntamuseo vaatii lisäksi, että kaavan vaikutusten arviointia täydennetään kulttuuriympäristön ja kulttuuriperinnön osalta ja että maisemavaikutusten arvioinnissa otetaan huomioon vuoden 2024 arviointiopas. Käytännössä tämä tarkoittaa, että vaikka perusselvitys on olemassa, arvioinnin hyväksyttävyys nykytilanteessa edellyttää päivitystä eikä vanhaan aineistoon nojaaminen enää riitä. | Alueen liito-oravaselvitys päivitettiin kevättalvella 2026.<br>Kaavaselostuksen kohdassa 10.2. on kuvattu kaavan maisemavaikutukset, ja arvioinnissa on otettu huomioon vuonna 2024 julkaistu opas Maisemavaikutusten arviointi tuulivoimarakentamisessa. |
| | **5. Arkeologiset selvitykset ovat edelleen puutteelliset erityisesti sähkönsiirtoreitillä.**<br>Tässä sekä ELY että viranomaisneuvottelu ovat yksiselitteisiä. Voimala-alueella arkeologinen vaikutusarvio on katsottu asianmukaiseksi, mutta sähkönsiirtoreittien inventointi on vasta alkuvaiheen tasolla ja sisältää epävarmuuksia. ELY edellyttää varautumista tarkempaan inventointiin ja koekaivauksiin, ja myöhemmässä muistiossa todetaan, että sähkönsiirtoreitiltä on tarpeen täydentää arkeologisia tutkimuksia. Lisäksi kaavakartan ja kaavaselostuksen muinaisjäännöstietoja ja suojelustatuksia pitää tarkistaa rekistereistä, ja merkintätapaa pitää korjata. Ennen hyväksymistä olisi hyvä tietää myös sähkönsiirron reitti paljon nykyistä tarkemmin, koska muuten ei voida varmasti arvioida, voiko toteutus edetä ilman muinaisjäännösten vaurioitumisriskiä. | Kaavassa ei oteta kantaa sähkönsiirtoreitin tarkkaan sijaintiin, vaan se tehdään sähkönsiirron yksityiskohtaisen suunnittelun yhteydessä, jolloin tarvittaessa päivitetään myös arkeologisia tutkimuksia. |

| Mielipiteen esittäjä | Sisältö | Vastineet |
|---|---|---|
| | **6. Liikenne- ja erikoiskuljetusratkaisu ei näytä vielä riittävän varmalta.**<br>Muistiossa sanotaan, että kuljetusselvitykset on tehty ja ennakkolupa haettu, mutta ELY toteaa samalla, ettei suunniteltua kuljetusreittiä todennäköisesti voida kaikilta osin käyttää esitetyllä tavalla. Uusi VT3-linjaus aiheuttaa korkeusrajoituksen, Vääräjoen silta rajoittaa toista reittiä, tasoristeyksiin liittyy omat lupa- ja turvallisuuskysymyksensä, ja vaikutusten arviointi on ollut osin liian liikennemääräpainotteinen erikoiskuljetusten erityisluonteen nähden. Kaavan hyväksymistä varten pitäisi siksi olla uskottava, viranomaisten kanssa yhteensovitettu kuljetus- ja tiejärjestelyratkaisu eikä vain toteamus siitä, että kuljetusselvitys on tehty. | Hankkeen toteuttaja on teettänyt Leppäsjärventien parantamisesta tiesuunnitelman, jonka Liikenne- ja viestintävirasto Traficom hyväksyi 21.1.2026. Erikoiskuljetusreitit on tarkistettu ja varmistettu niiden soveltuvuus. Erikoiskuljetuksille on myönnetty ennakkolupa. |
| | **7. Viestintäyhteydet, radioverkot ja yleinen turvallisuus vaativat vielä konkreettisempaa varmistusta.**<br>ELY painottaa, että TV- ja matkaviestinpalvelujen sekä tutkien ja radiolinkkien on toimittava jatkossakin riittävän häiriöttömästi. Traficomin mukaan pienilläkin sijoittelumuutoksilla voi olla ratkaiseva vaikutus radiojärjestelmiin, ja Digita korostaa, että antenni-tv:n vastaanotto on osa yleistä turvallisuutta ja vaikutukset on tutkittava riittävän aikaisin. Käytännössä tämä tarkoittaa, että ennen hyväksymistä pitäisi olla paljon nykyistä selvempi esitys siitä, miten häiriöriskit testataan, kuka vastaa mahdollisista korjaavista toimista ja onko voimaloiden sijoittelua tarpeen vielä muuttaa tämän takia. | Kaavaselostuksen kohdassa 10.23. on kuvattu vaikutukset viestintäyhteyksiin sekä myös korjaavat toimenpiteet, jos niissä esiintyy häiriöitä. |
| | **8. Turvallisuus- ja onnettomuusriskit pitää käsitellä konkreettisina suunnittelukysymyksinä.**<br>ELY toteaa lausuntokoosteessa, ettei onnettomuus- ja vaaratilanteita ole arvioitu riittävästi. Esiin nostetaan lapojen osien lentäminen, jään irtoaminen, paloturvallisuus sekä voitelu- ja muiden aineiden aiheuttama pilaantumisriski maaperälle ja pohjavedelle. Nämä eivät ole vain käyttövaiheen yksityiskohtia, vaan vaikuttavat kaavaratkaisuun esimerkiksi suojavyöhykkeiden, reittien, sijoittelun ja määräysten kautta. Ennen hyväksymistä pitäisi olla selvästi osoitettuna, miten nämä riskit hallitaan juuri tällä alueella, jossa on myös virkistyskäyttöä ja pohjavesiherkkyyttä. | Kaavaselostuksen kohdassa 10.14. on kuvattu vaikutukset yleiseen turvallisuuteen mukaan lukien tulipaloriski, kemikaalivuotoden riski ja jäänheiton riski. Hankkeessa on tehty myös erillinen jääriskiselvitys. |
| | **9. Yhteisvaikutusten arviointia muiden hankkeiden kanssa pitää syventää.**<br>ELY toteaa suoraan, että yhteisvaikutusten arviointi jää ohueksi, vaikka lähialueella on muitakin hankkeita ja yhteisvaikutuksia voi syntyä ainakin maisemaan, virkistykseen, liikenteeseen, linnustoon ja maankäyttöön. ELY:n mukaan maiseman osalta yhteisvaikutukset saattavat jopa nousta merkittäviksi, jos muut hankkeet toteutuvat. Vuoden 2026 neuvottelussa mainitaan myös, että muita hankkeita esittäviä karttoja täydennetään. Ennen hyväksymistä yhteisvaikutusten arvioinnin pitäisi olla osa varsinaista päätöksentekoa tukevaa kokonaiskuvaa, ei vain liitteisiin hajautettu sivuhuomio. | Täydennetään kaavaselostuksen kohtaan 10.25. yhteisvaikutukset Luikesneva-Susinevan ja Horhalanperän tuulivoimahankkeiden kanssa. |
| | **10. Purkuvaiheen vastuut ja materiaalien poistaminen pitäisi selvittää jo etukäteen paremmin.**<br>ELY korostaa, että toiminnan loppuessa ympäristöön kuulumaton materiaali tulee poistaa ja kierrättää mahdollisuuksien mukaan, eikä paikalleen jättämisestä saa syntyä myöhempää haittaa. Samalla se toteaa, että tämän toteuttamisedellytyksiä tulee selvittää tarkemmin suunnittelun edetessä. Jos kaavaa halutaan pitää hyväksymiskelpoisena pitkällä aikavälillä, purkamis- ja vastuuasiat olisi hyvä konkretisoida jo kaavavaiheessa ainakin periaatetasolla. | Kaavaselostuksen kohdassa 10.24. on kuvattu vaikutukset tuulivoimatuotannon päätyttyä. Purkumateriaalit hyötykäytetään ja kierrätetään purkuajankohdan voimassa olevien säädösten mukaisesti. Kaava ei ota kantaa purkuvakuuksiin. Maanvuokrasopimuksiin sisältyy kirjaus purkuvakuudesta. |
| | **11. Aineiston virheet, ristiriidat ja vanhentuneet osat pitää korjata ennen hyväksymistä.**<br>ELY toteaa, että aineistossa on paikoin virheellisyyksiä ja ristiriitoja ja että suunnittelun edetessä on huolehdittava lähtötietojen oikeellisuudesta. Myöhemmässä viranomaisneuvottelussa sama ajatus | |

| Mielipiteen esittäjä | Sisältö | Vastineet |
|---|---|---|
| | konkretisoituu: OAS:ia pitää täydentää, kaavaselostusta pitää päivittää, kulttuuriperintötietoja pitää tarkistaa rekistereistä, maisema-arvio pitää päivittää uuteen ohjeistukseen ja maakuntakaavatilanne pitää saattaa ajan tasalle. Tämä kertoo, että kaava-aineisto ei vielä ole siinä kunnossa, että se kannattaisi viedä hyväksymiskäsittelyyn sellaisenaan. | Kaava-aineiston täydennyksessä otetaan huomioon lausunnoissa ja mielipiteissä esiin nousevia asioita. |
| M06 Yksityinen henkilö | Vastustan Tevaniemen tuulivoimaosayleiskaavan luonnoksen hyväksymistä nykyisessä muodossaan. Kaavaluonnos koskee laajamittaista tuulivoimarakentamista, joka muuttaisi merkittävästi alueen maankäyttöä, maisemaa ja elinympäristöä. Kyse ei ole vähäisestä muutoksesta, vaan teollisen mittakaavan energiantuotantoalueesta, jonka vaikutukset ulottuvat laajalle kaava-alueen ulkopuolelle. Kaava-aineiston perusteella hankkeen vaikutuksia ei ole kaikilta osin selvitetty riittävän huolellisesti eikä selvityspohjaa voida pitää kaikilta osin ajantasaisena.<br>**Riittämättömät ja osin vanhentuneet selvitykset**<br>Alueidenkäyttölain 9 § edellyttää, että kaavaa laadittaessa on käytettävissä riittävät tutkimukset ja selvitykset suunnitelman merkittävien vaikutusten arvioimiseksi. Kaavan tulee perustua ajantasaiseen tietoon ja siinä on arvioitava vaikutukset muun muassa ihmisten elinoloihin, ympäristöön, luontoon, maisemaan ja alueiden käyttöön. Tevaniemen kaavaluonnos perustuu kuitenkin suurelta osin vuosina 2021–2022 laadittuihin selvityksiin, vaikka kaavaluonnos on laadittu vuonna 2026. Usean vuoden aikaviive herättää perusteltuja kysymyksiä selvitysten ajantasaisuudesta. Tämä koskee erityisesti luontoselvityksiä, linnustoselvityksiä, lepakkoselvityksiä sekä muita ympäristövaikutuksia koskevia tarkasteluja. Lisäksi osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa todetaan, että kaavaprosessi käynnistetään uudelleen ilman kaavan sisällöllisiä muutoksia, vaikka korkein hallinto-oikeus on kumonnut aiemman hyväksymispäätöksen. Samanaikaisesti viranomaisaineistossa on kuitenkin todettu, että YVA-menettelyn ajantasaisuus tulee arvioida ja varmistaa kaavoituksen yhteydessä. Tämä ristiriita korostaa tarvetta päivittää selvityspohja ennen kaavan jatkokäsittelyä.<br>**Vaikutukset ihmisten elinoloihin ja viihtyvyyteen**<br>Alueidenkäyttölain 39 § mukaan yleiskaavaa laadittaessa on kiinnitettävä erityistä huomiota terveellisen ja turvallisen elinympäristön turvaamiseen, ympäristöhaittojen vähentämiseen sekä ympäristön viihtyisyyteen ja maisemallisiin arvoihin. Viranomaisen perustellussa päätelmässä on todettu, että hankkeella on kohtalaisia kielteisiä vaikutuksia ihmisten elinoloihin, viihtyvyyteen ja terveyteen. Tuulivoimapuisto muuttaisi nykyisin rauhallisen metsä- ja järvialueen luonteen teolliseksi energiantuotantoalueeksi. Alueen nykyinen käyttö perustuu suurelta osin luonnonrauhaan, virkistyskäyttöön ja vapaa-ajan asumiseen. Näiden ominaisuuksien heikkeneminen vaikuttaa suoraan alueen asukkaiden ja vapaa-ajan asukkaiden elinympäristöön.<br>**Vaikutukset vapaa-ajan asumiseen ja ranta-alueisiin**<br>Kaava-alueen läheisyydessä sijaitsee useita ranta-asemakaava-alueita ja loma-asuntoja. Näiden alueiden käyttö perustuu luonnonympäristöön, maisemaan ja hiljaisuuteen. Tuulivoimaloiden sijoittaminen näin lähelle vapaa-ajan asumista heikentää olennaisesti näiden alueiden käyttöarvoa ja asumisviihtyvyyttä. Kaava-aineistossa ei ole riittävän perusteellisesti tarkasteltu hankkeen vaikutuksia vapaa-ajan asumisen näkökulmasta.<br>**Hiljaisten alueiden ja maiseman muutokset**<br>Tuulivoimalat ovat mittakaavaltaan erittäin suuria rakenteita, jotka näkyvät laajalle ympäristöön ja muuttavat maisemaa merkittä- | 20.1.2026 kaavasta pidettiin Lupa- ja valvontaviraston, Ikaalisten kaupungin, Pirkanmaan maakuntamuseon, hankkeesta vastaavan ja kaavoituskonsultin välinen AKL 66 § mukainen viranomaisneuvottelu, jossa käytiin läpi myös osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta saatu palaute ja selvitysten tilanne. Kokouksessa tuotiin esiin, että kevättalvella 2026 liito-oravaselvitys päivitetään. Tämän selvityksen jälkeen luontoselvitysten perusteella pystytään arvioimaan luotettavasti kaavan luontovaikutukset.<br>Alueen liito-oravaselvitys päivitettiin kevättalvella 2026.<br>Hankkeen suunnittelussa on otettu huomioon ympäristöministeriön tuulivoimarakentamista koskeva ohjeistus, millä varmistetaan, että kaava ei aiheuta kohtuutonta haittaa. Ihmisten elinoloihin kohdistuvat vaikutukset on arvioitu kaavaselostuksen kohdassa 10.20.<br>Kaavan suhde ranta-asemakaavoihin on kuvattu kaavaselostuksen kohdassa 11.3. Tuulivoimaosayleiskaava ei estä nykyisten ranta-asemakaavojen toteuttamista. Kaavaselostuksen kohdassa 10.20 on kuvattu kaavan vaikutuksia ihmisten elinoloihin, mikä tarkoittaa myös loma-asukkaiden elinoloja.<br>Tevaniemen tuulivoimahanke toteuttaa maakuntakaavassa |

| Mielipiteen esittäjä | Sisältö | Vastineet |
|---|---|---|
| | västi. Maisemavaikutukset ulottuvat usein useiden kilometrien päähän. Kaava-alue sijaitsee ympäristössä, jonka luonne on nykyisin pääosin luonnonläheinen ja hiljainen. Tällaisen ympäristön muuttaminen teolliseksi energiantuotantoalueeksi on merkittävä maankäytöllinen muutos. Kaava-aineistossa ei ole riittävästi tarkasteltu vaikutuksia alueen hiljaisiin luontoalueisiin.<br><br>**Melu- ja välkevaikutukset**<br>Välkeselvityksen mukaan teoreettinen 30 tunnin vuotuinen suositus ylittyy useissa tarkastelupisteissä ja päivittäinen 30 minuutin suositus myös useassa pisteessä. Lisäksi viranomainen on todennut, että mikäli alueelle toteutuu ranta-asemakaavan mukaisia loma-asuntoja, välkevaikutukset tulee arvioida uudelleen. Puuston suojaava vaikutus voi ajan myötä muuttua esimerkiksi metsänhoidon seurauksena. Tällöin välkevaikutukset voivat käytännössä olla arvioitua suurempia. Näin merkittäviä epävarmuuksia ei tulisi jättää myöhempien tarkastelujen varaan.<br>**Kumulatiiviset vaikutukset**<br>Tuulivoimahankkeiden vaikutuksia tulee tarkastella myös kumulatiivisesti yhdessä muiden alueen hankkeiden kanssa. Maisema-, melu- ja luontovaikutukset voivat yhdessä muodostaa huomattavasti suuremman kokonaisvaikutuksen kuin yksittäinen hanke erikseen tarkasteltuna. Kaava-aineistossa kumulatiivisten vaikutusten tarkastelu jää vähäiseksi suhteessa hankkeen mittakaavaan.<br>**Vaikutukset kiinteistöjen käyttöarvoon**<br>Laajamittainen tuulivoimarakentaminen voi vaikuttaa lähialueen kiinteistöjen käyttöön ja houkuttelevuuteen asumis- ja vapaa-ajan asumiskäytössä. Tämä koskee erityisesti alueita, joiden vetovoima perustuu maisemaan, luonnonrauhaan ja virkistysarvoihin. Kaavassa ei ole riittävästi arvioitu näitä vaikutuksia lähialueen asukkaille ja vapaa-ajan asukkaille.<br>**Oikeusvaikutteisen tuulivoimayleiskaavan erityinen vastuu**<br>Kyseessä on alueidenkäyttölain 77 a § mukainen oikeusvaikutteinen yleiskaava, jota voidaan käyttää suoraan tuulivoimaloiden rakentamisluvan perusteena. Tällaisessa tilanteessa kaavan vaikutusten arvioinnin ja selvityspohjan tulee olla erityisen huolellinen ja kattava. Olennaisia epävarmuuksia ei tule siirtää myöhempään lupavaiheeseen.<br>**Osallisten näkemykset ja päätöksenteon avoimuus**<br>Kaavaprosessin aikana alueen asukkaat ja vapaa-ajan asukkaat ovat tuoneet esiin laajaa huolta hankkeesta muun muassa adressien ja mielipiteiden kautta. Näiden kannanottojen vaikutus kaavan valmisteluun ei kuitenkaan ole ollut havaittavissa, mikä on lisännyt monien osallisten kokemusta siitä, ettei heidän näkemyksiään ole aidosti huomioitu päätöksenteossa. Lisäksi on herättänyt huolta se, että hanketta edustavan tuulivoimayhtiön edustajilla on ollut mahdollisuus olla läsnä valtuuston käsittelytilanteissa samaan aikaan, kun alueen asukkaat ovat kokeneet vaikutusmahdollisuutensa rajallisiksi. Tällaiset tilanteet heikentävät luottamusta päätöksenteon tasapuolisuuteen ja avoimuuteen. Tämä on omiaan lisäämään alueen asukkaiden kokemaa epävarmuutta ja stressiä oman elinympäristönsä tulevaisuudesta.<br>**Johtopäätös**<br>Edellä esitetyin perustein katson, että Tevaniemen tuulivoimaosayleiskaavaa ei tule hyväksyä nykyisessä muodossaan. Ennen asian jatkokäsittelyä tulee laatia ajantasaiset luonto-, linnusto-, lepakko-, melu-, välke- ja maisemaselvitykset sekä arvioida uudelleen hankkeen vaikutukset lähialueen asutukseen, vapaa-ajan asumiseen, hiljaisiin luontoalueisiin ja maisemaan. | osoitettua tuulivoimaloiden aluetta.Kaavaselostuksen kohdassa on 10.12. on kartta tuulivoimaloiden melumallinnuksesta. Kaava-alueella äänimaisema muuttuu, mutta asuin- ja lomarakennusten kohdalla äänitaso jää selvästi alle tuulivoimaloiden yöajan melutason ohjearvon 40 dB.<br><br>Kaavan yleisissä määräyksissä on välkettä koskeva määräys, millä varmistetaan, ettei haitallisia välkevaikutuksia esiinny asuin- tai lomarakennusten kohdalla.<br><br>Täydennetään kaavaselostuksen kohtaan 10.25. yhteisvaikutukset Luikesneva-Susinevan ja Horhalanperän tuulivoimahankkeiden kanssa.<br><br>Kaavaselostuksen kohdassa 10.22. on kuvattu vaikutukset asuinkiinteistöjen hintoihin.<br><br>Kaavan vaikutukset on arvioitu kaavaselostuksen kohdassa 10.<br><br>Tämän mielipiteen jättämisen mahdollisuus ja mielipiteeseen annettava vastine toteuttavat AKL 62 § mukaista mahdollisuutta mielipiteen ilmaisemiseen.<br><br>Kaavan nähtäville asettamisesta päättää kaupunginhallitus ja kaavan hyväksymisestä kunnallisvaaleissa valittu kaupunginvaltuusto.<br><br>YVAn ja kaavoituksen yhteydessä on tehty riittävät selvitykset, jotta voidaan arvioida luotettavasti kaavan vaikutukset. |

| Mielipiteen esittäjä | Sisältö | Vastineet |
|---|---|---|
| M07<br>Yksityinen henkilö | Minulla on kesämökki hankealueen rajan tuntumassa, ja vietän siellä lähes kaiken vapaa-aikani ympäri vuoden. Olen liikkunut hankealueella aktiivisesti noin kahdeksan vuoden ajan kaikkina vuodenaikoina. Tänä aikana olen kohdannut alueella muita ulkoilijoita vain kerran – yhden pariskunnan sauvakävelyllä. Kaikki muut alueella tapaamani henkilöt ovat olleet metsätaloustöissä tai metsästäjiä. Hankealueella kulkeva vanha virkistysreitti, Pirkan taival, on nykyisellään umpeen kasvanut eikä enää aktiivisessa käytössä.<br>Haluan korostaa, että hankealue on hyvin hoidettua talousmetsää. Maanomistajat ovat itse käynnistäneet tuulivoimahankkeen, eikä kyse ole minkään ulkopuolisen tahon aloitteesta. Alueella ei ole erityisiä suojelukohteita eikä sellaisia eläin- tai kasvilajeja, jotka edellyttäisivät poikkeuksellista huomiointia. Olen itsekin liikkunut alueella paljon ja pyrkinyt havainnoimaan mahdollisia erityiskohteita – tuloksetta.<br>Pidän tärkeänä myös sitä, että kaavaluonnos on toteutettu maankäytön näkökulmasta tehokkaasti. Voimalat on sijoitettu harkitusti, alueen rakenteeseen hyvin istuviksi, ja niiden määrä on hankealueeseen nähden sopiva. Sijoittelu huomioi sekä tuulivoiman tekniset edellytykset että ympäröivän maankäytön tarpeet.<br>Hanke tukee Pirkanmaan vihreää siirtymää ja lisää uusiutuvan energian tuotantoa, mikä on sekä paikallisesti että valtakunnallisesti tärkeää. Tuulivoiman lisääminen parantaa energiaomavaraisuutta ja vähentää fossiilisten polttoaineiden tarvetta.<br>Olen käynyt tutustumassa uusiin tuulipuistoihin Pohjanmaalla ja muissa Pohjoismaissa. Nykyiset tuulivoimalat eivät kokemukseni mukaan aiheuta merkittävää melua. Olen jopa tarkoituksella yöpynyt voimaloiden välittömässä läheisyydessä saadakseni tarkan käsityksen niiden äänistä. Myös korkeammassa maastossa ja tuulisella säällä tuulivoimaloiden ääni on vaimeaa huminaa, joka peittyy helposti taustatuuleen. Mehiläisen surina ja hiljainen kuiske kuuluvat hyvin näiden ääniolosuhteiden keskellä.<br>Lisäksi olen havainnut poroja aivan tuulivoimaloiden tuntumassa sekä Suomessa että muualla Pohjoismaissa. Tämä kertoo, että voimalat eivät häiritse eläimiä merkittävästi. Tähän perustuen en pidä todennäköisenä, että mahdolliset metsäpeurat hankealueella erityisesti välttäisivät voimaloita.<br>Kokonaisuutena katson, että hanke on vastuullisesti suunniteltu ja alueelle sopiva. Se ei heikennä alueen virkistyskäyttöä tai luonnon arvoja, mutta tarjoaa huomattavia hyötyjä sekä Ikaalisten kaupungille että ympäristölle. | Merkitään tiedoksi. |
| M08<br>Yksityinen henkilö | Esitän luonnoksesta seuraavaa:<br>On huomioitava, että ko. luonnos on käytännössä vanhan kopio vuodelta 2023 ja toimintaympäristössä on tapahtunut merkittäviä muutoksia, jonka johdosta luonnosta tulee täydentää ja tarkentaa ennen kaavaprosessin etenemistä perustuen ajantasaiseen tietoon.<br>Osayleiskaava ei voi olla vain päivitetty muodollisuus, vaan sen on vastattava nykytilannetta. | 20.1.2026 kaavasta pidettiin Lupa- ja valvontaviraston, Ikaalisten kaupungin, Pirkanmaan maakuntamuseon, hankkeesta vastaavan ja kaavoituskonsultin välinen AKL 66 § mukainen viranomaisneuvottelu, jossa käytiin läpi myös osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta saatu palaute ja selvitysten tilanne. Kokouksessa tuotiin esiin, että kevättalvella 2026 liito-oravaselvitys päivitetään. Tämän selvityksen jälkeen luontoselvitysten perusteella pystytään arvioimaan luotettavasti kaavan luontovaikutukset.<br>Alueen liito-oravaselvitys päivitettiin kevättalvella 2026. |

| Mielipiteen esittäjä | Sisältö | Vastineet |
|---|---|---|
| | Toimintaympäristöön on tullut esimerkiksi useita uusia tuulivoimahanke suunnitelmia (joita luonnoksessa on käsitelty pintapuolisesti), joten alueen kokonaiskuormitus on muuttumassa (melu, maisema, luonto yms.). Erityisesti vaikutusten arvioinnin kattavuuteen, yhteisvaikutuksiin sekä osallisten osallistumismahdollisuuksiin tulee kiinnittää huomiota, jotta kaavaprosessi täyttää alueidenkäyttölain.<br>Vuoden 2023 jälkeen tietoon tulleet uudet tuulivoima hankkeet lähiseuduille:<br>- Luikesneva - Susineva (Ikaalinen - Parkano)<br>- Horhalanperä (Ikaalinen - Parkano)<br>- Kangaslammi (Ikaalinen - Parkano)<br>- Kantti (Karvia)<br>- Haitinkangas (Parkano)<br>- Kalliomäki (Ylöjärvi)<br>- Lisäksi Yliskylän alueelle (Parkano) suunnitellaan hanketta.<br>Käytännössä Tevaniemi, Luikesneva - Susineva ja Horhalanperä ovat yhtä suurta hankealuetta.<br><br>1. Yhteisvaikutukset<br>Osayleiskaavan vaikutusalue ei voi rajoittua vain yksittäisen hankkeen lähiympäristöön ja pelkkä viittaus yhteisvaikutusten huomioimiseen ei riitä. Kaavassa tulee selkeästi esittää, että hankkeen yhteisvaikutukset arvioidaan suhteessa uusiin, suunnitteilla oleviin tuulivoimahankkeisiin (kaavoitusvaiheessa olevat, YVA-menettelyssä olevat sekä muut tiedossa olevat aurinko/tuulivoimahankkeet). Yhteisvaikutusten arvioinnissa on erityisen tärkeää:<br>- melu ja pienitaajuinen melu (usean tuulivoima-alueen yhtäaikainen toiminta)<br>- varjostus ja välke<br>- maisema ja näkymävyöhykkeet<br>- linnusto ja lepakoiden elinalueet<br>- luonnon pirstoutuminen ja ekologiset yhteydet<br>- asutukseen kohdistuvat kumuloituvat vaikutukset<br>- virkistyskäyttö ja alueen vetovoima.<br>Todettakoon, että esimerkiksi Kangaslammen tuulivoimahankkeen havainnekuvissa on huomioitu lähiseutujen hankkeiden tuulivoimaloita (mm. Tevaniemen).<br>2. Osallistumisen vahvistaminen<br>Osallisten joukkoa tulee laajentaa kattamaan myös naapurihankkeiden vaikutusalueiden asukkaat (useampi yleisötilaisuus ja erillinen yhteisvaikutuksia käsittelevä tilaisuus). Myös asukaskysely pitää tehdä uudestaan (edellisestä on n. 4,5 vuotta aikaa).<br>Hankealue sijaitsee Tevaniemen, Poltinkosken, Leppäsjärven kylien ja Sorvanperän alueen lähietäisyydellä (ei siis kaupungin reuna-alueella kuten ko. hankkeilla on yleensä tapana), joten hankkeelle tarvitaan ympäristölupa. Hankealueen läheisyydessä länsipuolella on pohjavesialue (Tevaniemi) josta ei ole tehty pohjavesitutkimusta (kuten esim. Konikallion hanke), mitä voidaan pitää kriittisenä puutteena vaikutusten arvioinnissa.<br>Lisäksi vuoden 2023 jälkeen on suunniteltu runsaasti uusia sähkönsiirtolinjoja liittyen em. hankkeisiin. | Täydennetään kaavaselostuksen kohtaan 10.25. yhteisvaikutukset Luikesneva-Susinevan ja Horhalanperän tuulivoimahankkeiden kanssa.<br><br>Kaavaluonnoksesta kaikki halukkaat ovat voineet esittää mielipiteitä, eikä mielipiteen esittämistä ole mitenkään rajoitettu.<br>Ympäristölupa on tarpeen, jos hanke aiheuttaa naapuruussuhdelaissa tarkoitettua kohtuutonta haittaa. Tuulivoimaloiden suunnittelussa on otettu huomioon ympäristöministeriön tuulivoimarakentamista koskeva ohjeistus, jolloin tuulivoimalat eivät aiheuta naapuruussuhdelaissa tarkoitettua kohtuutonta haittaa, minkä sallimiseksi tarvittaisiin ympäristölupia. |

| Mielipiteen esittäjä | Sisältö | Vastineet |
|---|---|---|
| | Vaadin edelleen, että YVA on tehtävä uudestaan em. syistä (YVA vuodelta 2022 ei ole enää relevantti). Tevaniemen tuulivoimahankkeen 30.10.2023 Ikaalisten kaupunginvaltuustossa hyväksytty kaava kaatui korkeimmassa hallinto-oikeudessa, joten siltäkin osin aikaisempia selvityksiä voidaan pitää vanhentuneina.<br>Huomioiden mm. asukaskysely (n. 60% vastaajista vastustaa hanketta), adressi, esitetyt mielipiteet, pidetyt esittelytilaisuudet ja yleinen keskustelu: Hankkeella ei ole riittävää sosiaalista hyväksyttävyyttä ja jättääkö Ikaalisten kaupunki sen huomioimatta (todeten vain, että merkitään tiedoksi)?<br>Ikaalisten kaupunki ei noudata varovaisuusperiaatetta, vaan toimii riskillä. Perustuslain mukaan julkisen vallan on pyrittävä turvaamaan jokaiselle oikeus terveelliseen ympäristöön. | Hankkeesta on tehty YVA, eikä hanke ole olennaisesti muuttunut YVAn tekemisen jälkeen. Lupa- ja valvontavirasto on se taho, joka tarvittaessa ottaa kantaa YVAn ajantasaisuuteen.<br>Kaavan nähtäville asettamisesta päättää kaupunginhallitus ja kaavan hyväksymisestä kunnallisvaaleissa valittu kaupunginvaltuusto. |
| M09<br>Yksityinen henkilö | 1. Alueelle on vakiintunut metsäpeurakanta, josta on uutisoitu mm. UutisOiva-lehdessä.<br>2. Uudessakin luonnoksessa on sivuutettu maisemahaitta Röyhiönjärven/Sorvanperän suuntaan.<br>3. Lähialueen kiinteistöjen ja rakennuspaikkojen arvonalennukseen ei ole otettu kantaa; eikä sen korvaamiseen.<br>4. Kaava-aluetta tarkastellaan erikseen, eikä yhteisvaikutusta ole huomoitu muiden Pohjois-Ikaalisten tuulivoimahankkeiden kanssa. Esim. Ikaalisten keskustasta katsottuna koko luode-pohjoinen-koillinen -suunta horisontissa olisi tuulivoimaloita täynnä.<br>5. Jos tuulivoimaloita halutaan rakentaa lisää, ne tulisi sijoittaa olemassaolevien yhteyteen - esim rajoittuen Jämijärven tuulivoimaloihin.<br>6. Tuulivoimalat ovat säille alttiita, eivätkä tarjoa sähköä esim. kovilla pakkasilla jäätymisen tai tuulettomuuden takia. Ne nostavat sähkön keskihintaa, kun varmaa perusvoimaa ei ole tarjolla.<br>7. Sähkölinjoja tarvitaan lisää ja verkon inertia heikkenee.<br>8. Ehdotan hankkeen hylkäämistä | Täydennetään kaavaselostuksen kohtaan 4.13.1. alaotsikko Metsäpeura, jossa kuvataan kaava-alueen metsäpeurojen tilanne.<br>Täydennetään kaavaselostuksen kohtaan 10.6. seuraava teksti: *”Tällä seudulla metsäpeuran elinympäristön ydinalueet sijaitsevat Seitsemisen kansallispuistossa noin 15 km kaava-alueen itäpuolella. Seitsemisen alueella on tehty metsäpeurojen palautusistutuksia. Metsäpeuran suojelu tapahtuu lähtökohtaisesti Natura-alueiden kautta. Seitsemisen Natura-alueella metsäpeura ei ole suojeluperusteena. Kaava-alue sijaitsee metsäpeuran levinneisyysalueen reunalla, ja kaavan toteuttamisella on enintään vähäisiä vaikutuksia metsäpeuraan.”*<br>Vaikutukset maisemaan on arvioitu kaavaselostuksen kohdassa 10.2.<br>Vaikutukset asuinkiinteistöjen hintaan on arvioitu kaavaselostuksen kohdassa 10.22.<br>Täydennetään kaavaselostuksen kohtaan 10.25. yhteisvaikutukset Luikesneva-Susinevan ja Horhalanperän tuulivoimahankkeiden kanssa.<br>Suomessa sähkön keskihinta on Euroopan edullisin (v. 2025). Sähkön tuotannon ja kulutuksen tasaamiseksi Suomeen on suunnitteilla ja toteutettavana runsaasti energiavarastohankkeita (mm. akkuja ja pumppuvoimalaitoksia) |

| Mielipiteen esittäjä | Sisältö | Vastineet |
|---|---|---|
| M10<br>Yksityinen henkilö | Tuulivoimalat aiheuttavat merkittävää haittaa antenni-TV:n vastaanottoon, ennenkaikkea radio ja tv lähetysasemaan nähden puiston takana olevissa asuin- lomarakennuksissa ongelmat voivat syntyä jo yhdenkin voimalan tapauksessa. Pahimmillaan se voi estää TV-signaalin etenemisen kokonaan. Vaikutukset lähetysten näkyvyyteen pitää tutkia jo hyvissä ajoin ennen rakennuslupien hakemista. Hankevastaavan pitää esittää konkreettinen suunnitelma, miten häiriöt tullaan estämään ja poistamaan.<br>Tevaniemen hanke muodostaa häiriöitä muiden tuulivoimaloiden hankkeisiin, joten voimaloiden sijoitus on hyvin tärkeässä roolissa. | Kaavaselostuksen kohdassa 10.23. on tuotu esiin antenni-tv-lähetysten vastaanottoon mahdollisesti liittyvät vaikutukset sekä se, miten mahdollisten häiriöiden korjaavat toimenpiteet toteutetaan. |
| | Varsinkin matkapuhelimissa Elisan liittymissä on nyt jo ongelmia kuuluvuudessa kahden kilometrin säteellä suunnitellusta voimalasta. Mitä sitten, kun voimaloita on vieri vieressä ja puhelin on elintärkeä. Miten hälyttää palokuntaa, ambulanssia, taksia, jos kuuluvuus ei toimi? Kuka on silloin vastuussa vahingoista? | Kaavaselostuksen kohdassa 10.23. on arvioitu vaikutukset mobiiliyhteyksiin. |
| | Viime syksynä oli hiirihaukka vielä pesinyt luultavasti hankealueella, kun kaksi poikasista opetteli lentämään vanhempien opastuksella. Kuinka käy, kun voimalat tulevat maisemiin, niin harvinaistuva haukka on vaarassa. Samoin lepakot, joita on ollut joka vuosi lähellä hankealuetta. Lepakot ja pöllöt ovat ilta-yö saalistajia ja voimaloiden räikeät valot sekoittavat niiden ruuan etsimispuuhat. Myyrät ja muut pikkujyrsijät lisääntyvät. | Kaavaselostuksen kohdassa 10.5. on arvioitu vaikutukset linnustoon. Tuulivoimalat heikentävät kaava-aluetta hiirihaukan elinympäristönä.<br>Kaavaselostuksen kohdassa 10.6.1. on arvioitu vaikutukset lepakoihin. Kaava-alueelta ei ole tunnistettu tärkeitä lepakkoalueita tai lisääntymis- ja levähdyspaikkoja, eikä hankkeella ole juurikaan vaikutuksia lepakoihin. |
| | Metsäpeuran levittäytyminen on vaakalaudalla, kun voimaloita tulee vieri viereen. Kaavaluonnoksessa pitäisi olla tämän hetken tiedot eläinten lukumääristä. | Täydennetään kaavaselostuksen kohtaan 4.13.1. alaotsikko Metsäpeura, jossa kuvataan kaava-alueen metsäpeurojen tilanne.<br>Täydennetään kaavaselostuksen kohtaan 10.6. seuraava teksti: *”Tällä seudulla metsäpeuran elinympäristön ydinalueet sijaitsevat Seitsemisen kansallispuistossa noin 15 km kaava-alueen itäpuolella. Seitsemisen alueella on tehty metsäpeurojen palautusistutuksia. Metsäpeuran suojelu tapahtuu lähtökohtaisesti Natura-alueiden kautta. Seitsemisen Natura-alueella metsäpeura ei ole suojeluperusteena. Kaava-alue sijaitsee metsäpeuran levinneisyysalueen reunalla, ja kaavan toteuttamisella on enintään vähäisiä vaikutuksia metsäpeuraan.”* |
| | Kuljetuksista ei ollut mainintaa kaava-aineistoissa, joten kuljetusasiakin on vain harvalla tiedossa, miten se järjestetään. Luonnoksessa oli eri reitti kuvassa 4.7.kuin mitä on saatu tietoa nykyisestä reitistä.<br>Kuljetusten aikataulut pitäisi saada hyvissä ajoin tienkäytäjien tietoon, jotta voi suunnitella kulkunsa oikeaan aikaan. Ei riitä, että se | Liikenteeseen kohdistuvat vaikutukset on kuvattu kaavaselostuksen kohdassa 10.15. Vaikka rakentamisen aikana erikoiskuljetukset hidastavat muuta liikennettä, kuljetuksilla ei ole merkittäviä haitallisia vaikutuksia liikenteen sujuvuuteen |

| Mielipiteen esittäjä | Sisältö | Vastineet |
|---|---|---|
| | ehkä kuulutetaan radiossa muutaman kerran. Kuka on vastuussa tiedottamisessa kyseisessä tapauksessa? | tai liikenneturvallisuuteen. Tiedottaminen tapahtuu erikoiskuljetusluvassa määriteltävien viranomaismääräysten mukaisesti. |
| | Kaava-alueen ulkopuolella oleva sähkön siirronluvituskin on kaavasta erillinen, joten siitäkään ei ilmene tietoa, vaan maanomistajien täytyy olla tietoisia suunnittelun etenemisestä, kenen maiden läpi siirtolinjaa kaivetaan. Luonnoksessa on edelleen kuvia sähkönsiirtoreiteistä, myös sellaisesta, joka on jo hylätty VE B. OX2:n mainoslehdessä taas oli yksi vaihtoehto lisää, jota ei ole ollut luonnoksessa. Miksi näin? | Kaava ei ota kantaa sähkönsiirtoreitin tarkkaan sijaintiin, vaan siitä päätetään omassa suunnittelu- ja lupaprosessissa. Liityntäpisteen alueverkkoon osoittaa alueverkkoyhtiö. Sen jälkeen voidaan käynnistää tarkempi sähkönsiirtoreitin suunnittelu. |
| | Purkuvakuudet voimaloiden kohdalta ja myöskin siirtolinjan kohdalta pitäisi olla sen suuruisia, että ne kattaisivat sen hetken kustannukaset (25-30v). Myös siirtolinjan, sillä emme tiedä, sen hetkistä lainsäädäntöä, jos se edellyttäisi poistoa maaperästä. Siirtolinjan maanomistajat eivät saa kärsiä kustannuksista, sillä he eivät tule saamaan vuokraa tai mitään korvauksia maistaan. | Kaava ei ota kantaa purkuvakuuksiin, jotka on määritelty eijulkisissa maanvuokrasopimuksissa. |
| | Voimaloiden ja siirtolinjojen omistajien konkurssitilanteessa: säilyvätkö vakuudet koskemattomina vai joutuuko kuntalaiset maksamaan kulut? | |
| | Pohjaveden pilaantumisriski on suuri Leppäsjärventien parannuksen ja voimalaoiden rakentamisen sekä siirtolinjan kaivamisen aikana. Pohjaveden pinnan mittaukset pitäisi tehdä koko pohjaveden muodostumisalueelta, kun joudutaan tekemään erilaisia leikkauksia ja oikaisuja, jotta kuljetuksia voidaan suorittaa. Pohjaveden virtaussuuntiin voi tulla muutoksia ja pintatavedet voivat joutua vedenottamoiden kaivoihin. Näin on jo tapahtunut, vaikka mitään poikkeavaa ei sattunut. Öljypitoiset työmaavedet, hydrauliset voiteluöljyt, typpipitoiset räjähdysaineet, polttoaineet ja työkoneista valuvat öljyt ovat todellinen uhka pohjavedelle. Jotta näiltä vältyttäisi, niin työn laadun valvonnan täytyisi toimia moitteettomasti ja siihen täytyisi satsata rahaa. | Vaikutukset pohjavesiin on kuvattu kaavaselostuksen kohdassa 10.10. Pohjavesialueet sijoittuvat selvästi kaava-alueen ulkopuolelle. Kaava-alueen ulkopuolella pohjavesialueen kohdalla maakaapelit sijoitetaan noin metrin syvyyteen pohjavesialueen pohjaveden pinnan yläpuolelle. Kaapeleiden rakentamisvaihe on lyhytaikainen, eikä siihen sisälly erityisiä riskejä. Maahan asennetut kaapelit eivät aiheuta päästöjä tai pohjavesiin liittyvää pilaantumisriskiä. Tevaniemen pohjavesialue, johon kohdistuvat vaikutukset ovat vähäisiä. Kaikessa toiminnassa otetaan huomioon pohjaveden pilaamiskielto. Tarkempi vesienhallinta suunnitellaan rakentamista edeltävissä vaiheissa, kun rakentamisen suunnittelu etenee yksityiskohtiin. |
| | Vedenottamon pitää määritellä tutkimusten toteumissopimuksessa tutkimukset tien parannuksen ja siirtolinjan kaivausten aikana viikottaiseksi, jotta veden käyttäminen olisi turvallista niin ihmisille kun eläimillekin ja hanketoimija vastaa kustannuksista. | |
| | Tässä luonnoksessa on käytetty vanhoja tietoja YVA:sta ja vaatisinkin, että selvennykset olisi ajantasaiset, jotta saamme oikeata tietoa, kun on kysymyksessä meidän lapsemme ja lapsenlapsemme elinympäristö ja tulevaisuus. | 20.1.2026 kaavasta pidettiin Lupa- ja valvontaviraston, Ikaalisten kaupungin, Pirkanmaan maakuntamuseon, hankkeesta vastaavan ja kaavoituskonsultin välinen AKL 66 § mukainen viranomaisneuvottelu, jossa käytiin läpi myös osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta saatu palaute ja selvitysten tilanne. Kokouksessa tuotiin esiin, että kevättalvella 2026 liito-orava- |

| Mielipiteen esittäjä | Sisältö | Vastineet |
|---|---|---|
| | Luonnoksesta puuttuvat arvioinnit yhteisvaikutuksista muihin suunnitteilla oleviin voimalahankkeisiin, havainnekuvat yöllisistä voimaloista valoineen, kaadetut metsät voimaloiden edestä ym. Vastustan edelleen voimalahanketta juomakelpoisen veden säilyttämiseksi. | selvitys päivitetään. Tämän selvityksen jälkeen luontoselvitysten perusteella pystytään arvioimaan luotettavasti kaavan luontovaikutukset.<br>Alueen liito-oravaselvitys päivitettiin kevättalvella 2026.<br>Täydennetään kaavaselostuksen kohtaan 10.25. yhteisvaikutukset Luikesneva-Susinevan ja Horhalanperän tuulivoimahankkeiden kanssa. |
| M11 Yksityinen henkilö | Haluan esittää huoleni suunnitteilla olevista tuulivoimahankkeista Ikaalinen alueella.<br>Ymmärrän uusiutuvan energian tarpeen ja sen merkityksen ilmastonmuutoksen torjunnassa. Samalla katson kuitenkin, että tuulivoimaloiden sijoittaminen laajassa mittakaavassa metsä- ja järvimaisemaan aiheuttaa merkittäviä haittoja paikalliselle ympäristölle, maisemalle sekä alueen viihtyisyydelle.<br>Ikaalinen tunnetaan luonnostaan, hiljaisuudestaan ja maisemastaan. Satoja metrejä korkeat tuulivoimalat muuttavat tätä maisemaa pysyvästi ja näkyvät laajalle alueelle. Tämä vaikuttaa sekä vakituisiin asukkaisiin että vapaa-ajan asutukseen, kuten myös turismiin. Tänne tullaan katsomaan maisemia, ei tuulivoimaloita.<br>Yksi keskeinen huoleni liittyy myös tuulivoimaloiden elinkaaren loppuun. Voimaloiden käyttöikä on tyypillisesti noin 25–30 vuotta. On tärkeää, että jo nyt vastataan selkeästi kysymyksiin siitä, mitä tapahtuu tämän jälkeen. Kuka vastaa purkamisesta? Miten varmistetaan, ettei purkamisesta aiheutuvat kustannukset tai ympäristöhaitat jää tulevien sukupolvien vastuulle?<br>Erityisesti huolta herättävät voimaloiden komposiittimateriaalista valmistetut lavat, joiden kierrätys ja hävittäminen on edelleen haastavaa. Samoin on tärkeää tietää, poistetaanko voimaloiden massiiviset betoniperustukset kokonaisuudessaan vai jääkö osa rakenteista maaperään. Euroopassa on jo nyt aivan liikaa noita kuolleita kuolleita tuulivoimaloita "ruostumassa".<br>Toivon, että kaupunki tarkastelee hankkeita huolellisesti ja huomioi päätöksenteossa myös paikallisten asukkaiden näkemykset sekä luonnon maiseman pitkäaikaisen arvon, joka muuttuu täysin tuulivoimaloiden myötä. | Kaavaselostuksen kohdassa 10.2. on arvioitu kaavan maisemavaikutukset.<br>Kaavaselostuksen kohdassa 10.12. on kuvattu tuulivoimaloiden meluvaikutukset.<br>Kaava ei ota kantaa purkuvakuuksiin, jotka on määritelty eijulkisissa maanvuokrasopimuksissa. Purkuvakuudet varmistavat, että purkamisen kustannukset pystytään rahoittamaan kaikissa tilanteissa.<br>Tuulivoimaloiden osat, mukaan lukien lavat, pystytään hyötykäyttämään. Asia on kuvattu kaavaselostuksen kohdassa 10.24.<br>Kaavan nähtäville asettamisesta päättää kaupunginhallitus ja kaavan hyväksymisestä kunnallisvaaleissa valittu kaupunginvaltuusto. |
| M12 Yksityinen henkilö | Ovatko Tevaniemen tuulivoimahanketta varten tehdyt selvitykset edes ajantasaisia?<br>Tevaniemen hanketta kaavoitetaan Ikaalisten kaupungilla nyt toista kertaa, sillä viime syksynä korkein hallinto-oikeus kumosi aiemman, kaupunginvaltuuston hyväksymän kaavan merkittävän muotovirheen vuoksi.<br>Nostankin esiin sen, että hanketta ollaan viemässä eteenpäin aikaisemman kaavoitusprosessin aikana tehtyjen selvitysten pohjalta. Lausunnossani edellytän, että nyt selvitetään, ovatko aiemmat selvitykset riittäviä ja ajantasaisia. Tevaniemen hankkeen ympäristön nimittäin todetaan muuttuneen, kun sen viereen on suunnitteilla kaksi muutakin tuulivoimahanketta eli Luikesneva-Susinevan ja Horhalanperän hankkeet. | 20.1.2026 kaavasta pidettiin Lupa- ja valvontaviraston, Ikaalisten kaupungin, Pirkanmaan maakuntamuseon, hankkeesta vastaavan ja kaavoituskonsultin välinen AKL 66 § mukainen viranomaisneuvottelu, jossa käytiin läpi myös osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta saatu palaute ja selvitysten tilanne. Kokouksessa tuotiin esiin, että kevättalvella 2026 liito-oravaselvitys päivitetään. Tämän selvityksen jälkeen luontoselvitys- |

| Mielipiteen esittäjä | Sisältö | Vastineet |
|---|---|---|
| | | ten perusteella pystytään arvioimaan luotettavasti kaavan luontovaikutukset.<br>Alueen liito-oravaselvitys päivitettiin kevättalvella 2026. |
| | | Mielipiteessä todetusti, kaava kaatui menettelytapavirheeseen, ei sisältökysymyksiin. |
| | Pohjavesi arveluttaa sähkönsiirrossa ja toivonkin kaavan jatkovalmistelussa myös esitettäväksi toimia, joilla voidaan pienentää pohjavesien pilaantumisriskiä, sillä nyt suunnitelmissa sähkönsiirtoa ollaan toteuttamassa maakaapelina ja osin pohjavesialueelle. Parempana ratkaisuna pidetään pohjavesialueen kiertämistä tai ilmajohtoa. | Täydennetään kaavaselostuksen kohtaan 10.25. yhteisvaikutukset Luikesneva-Susinevan ja Horhalanperän tuulivoimahankkeiden kanssa.<br>Vaikutukset pohjavesiin on kuvattu kaavaselostuksen kohdassa 10.10. Pohjavesialueet sijoittuvat selvästi kaava-alueen ulkopuolelle. Kaava-alueen ulkopuolella pohjavesialueen kohdalla maakaapelit sijoitetaan noin metrin syvyyteen pohjavesialueen pohjaveden pinnan yläpuolelle. Kaapeleiden rakentamisvaihe on lyhytaikainen, eikä siihen sisälly erityisiä riskejä. Maahan asennetut kaapelit eivät aiheuta päästöjä tai pohjavesiin liittyvää pilaantumisriskiä. Tevaniemen pohjavesialue, johon kohdistuvat vaikutukset ovat vähäisiä. Kaikessa toiminnassa otetaan huomioon pohjaveden pilaamiskielto. Tarkempi vesienhallinta suunnitellaan rakentamista edeltävissä vaiheissa, kun rakentamisen suunnittelu etenee yksityiskohtiin. |
| | Kritiikkiä tulee myös yöajan havainnekuvista Ojajärven luota. Lausunnon mukaan voimaloiden rungossa pitää olla lentoestevalot vähintään 52 metrin välein, mutta havainnekuvista ne puuttuvat. Lentoestevalojen todetaan vaikuttavan oleellisesti siihen, miten voimalat näkyvät yöaikaisessa maisemassa. Samalla ne tuovat yölliseen maisemaan valosaatetta ja pilaavat maisemakokemusta niin asukkailta, matkailijoilta kuin kesämökkiläisiltä.<br>Kartta-aineistoista puolestaan kaipaan selkeämpiä, ja ongelmallisena pidän myös voimaloiden välkkeestä tehtyjä mallinnuksia, sillä vaikutuksia arvioitaessa on otettu huomioon puuston suojaava vaikutus, mutta itse puusto voi vähentyä hakkuiden sekä myrskyjen tai kirjanpainajan aiheuttamien tuhojen vuoksi. Niinpä kysynkin, onko tämä otettu huomioon voimaloiden sijoittelussa tai muilla välkettä myös tulevaisuudessa ehkäisevillä toimilla. | Yöajan havainnekuvissa on esitetty myös torneihin tulevat lentoestevalot. Ne ovat kuitenkin havainnekuvien katselukohdista niin pieniä ja himmeitä, että niitä on vaikea erottaa kuvista.<br>Kaavaselostuksen kohdassa 10.13. on mallinnettu välke sekä ilman puustoa että puuston suojaava vaikutus huomioon ottaen.<br>Kaavan yleisissä määräyksissä on välkettä koskeva määräys, millä varmistetaan, ettei haitallisia välkevaikutuksia esiinny asuin- tai lomarakennusten kohdalla. |

| Mielipiteen esittäjä | Sisältö | Vastineet |
|---|---|---|
| | Tevaniemen hanke sijoittuu Ikaalisten keskustasta katsottuna aivan liian matkailullisestikin merkittävän ääni- ja näkökantaman päähän, ja lähisäteelle hankealueesta sijoittuu esimerkiksi merkittäviä kulttuurimaisema-alueita. Ikaalisten asema merkittävänä matkailualueena on vakavassa uhassa vaarantua tuulivoimalasuunnitelmien johdosta.<br>Tutkijat ja viranomaiset pitävät tuulivoimarakentamista tällä hetkellä varsin hallitsemattomana ja siksikin on noussut korostunut tarve kattavalle yhteisvaikutusten arvioinnille. Ikaalisten kaupunki tarvitsee myös oman, kriittisen tuulivoimastrategian vuoden 2026 aikana.<br>Lisäksi huomioitava:<br>Pohjanlepakoiden mahdollinen esiintyminen hankealueella tulee selvittää, koska lähistölle suunnitteilla olevan Luikesneva-Susinevan tuulivoimahankkeen selvityksissä on havaittu, että Tevaniemen tuulivoima-alueen lähistöllä on pohjanlepakoita. Hanketoimijan arviointiohjelman sivulla sanotaan: "Pohjanlepakkoa esiintyy Ojajärven länsipuolella". Tevaniemen tuulivoimahanke sijaitsee erittäin lähellä Ojajärven länsirantaa, joten asia on tutkittava perusteellisesti, ennen kuin hankkeessa voidaan edetä.<br>Kuntalaisten elämisenrauha on myös merkittävästi uhattuna tuulivoimahankkeiden vuoksi. | Kaavan vaikutukset maisemaan on kuvattu kaavaselostuksen kohdassa 10.2. Kuvassa 10.29. on havainnekuva Kiviniemestä Ikaalisten keskustan suunnasta.<br>Kaavaselostuksen kohdassa 10.6.1. on arvioitu vaikutukset lepakoihin. Kaava-alueelta ei ole tunnistettu tärkeitä lepakkoalueita tai lisääntymis- ja levähdyspaikkoja, eikä hankkeella ole juurikaan vaikutuksia lepakoihin. |
| M13 Yksityinen henkilö | Hei, ehdoton Ei tuulivoimaloille Ikaalisiin. Pilaavat upeat maisemat täällä. | Kaavaselostuksen kohdassa 10.2. on kuvattu kaavan maisemavaikutukset |
| M14 Kaksi yksityistä henkilöä | Vastustamme Tevaniemen tuulivoimahanketta.<br>Hanketta ei tule toteuttaa, koska hanke tulee muuttamaan aluetta merkittävästi. Metsä - ja maatalousvaltainen ja hiljainen alue muuttuisi hankkeen myötä suureksi teollisuusalueeksi, jolla olisi merkittävän haitallisia vaikutuksia laajalle elinympäristöön, ihmisiin, eläimiin, pohjavesiin, luontoon ja elinkeinoihin. Mikäli hanke kuitenkin etenee, on sille ehdottomasti vaadittava ympäristölupa.<br>Uusi Tevaniemen tuulivoimahanke ei voi perustua vanhaan YVA:n eikä kaavaan. Toimintaympäristössä on tapahtunut merkittäviä muutoksia edellisen hankkeen aloittamisen ja osayleiskaavan vahvistamisen jälkeen, jonka vuoksi YVA ja kaava tulee laatia ajantasaisiin selvityksiin, vaikutuksiin ja tietoihin perustuen.<br>Erityisesti pohjavesiselvitykset tulee tehdä täydessä laajuudessa paikan päällä todellisiin mittauksiin ja tietoihin perustuen koskien koko hankealuetta. | Ympäristölupa on tarpeen, jos hanke aiheuttaa naapuruussuhdelaissa tarkoitettua kohtuutonta haittaa. Tuulivoimaloiden suunnittelussa on otettu huomioon ympäristöministeriön tuulivoimarakentamista koskeva ohjeistus, jolloin tuulivoimalat eivät aiheuta naapuruussuhdelaissa tarkoitettua kohtuutonta haittaa, minkä sallimiseksi tarvittaisiin ympäristölupia.<br>20.1.2026 kaavasta pidettiin Lupa- ja valvontaviraston, Ikaalisten kaupungin, Pirkanmaan maakuntamuseon, hankkeesta vastaavan ja kaavoituskonsultin välinen AKL 66 § mukainen viranomaisneuvottelu, jossa käytiin läpi myös osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta saatu palaute ja selvitysten tilanne. Kokouksessa tuotiin esiin, että kevättalvella 2026 liito-oravaselvitys päivitetään. Tämän selvityksen jälkeen luontoselvitysten perusteella pystytään arvioimaan luotettavasti kaavan luontovaikutukset.<br>Alueen liito-oravaselvitys päivitettiin kevättalvella 2026.<br>Vaikutukset pohjavesiin on kuvattu kaavaselostuksen kohdassa 10.10. Pohjavesialueet sijoittuvat selvästi kaava-alueen |

Sitowise Oy 23.4.2026

| Mielipiteen esittäjä | Sisältö | Vastineet |
|---|---|---|
| | | ulkopuolelle. Kaava-alueen ulkopuolella pohjavesialueen kohdalla maakaapelit sijoitetaan noin metrin syvyyteen pohjavesialueen pohjaveden pinnan yläpuolelle. Kaapeleiden rakentamisvaihe on lyhytaikainen, eikä siihen sisälly erityisiä riskejä. Maahan asennetut kaapelit eivät aiheuta päästöjä tai pohjavesiin liittyvää pilaantumisriskiä. Tevaniemen pohjavesialue, johon kohdistuvat vaikutukset ovat vähäisiä. Kaikessa toiminnassa otetaan huomioon pohjaveden pilaamiskielto. Tarkempi vesienhallinta suunnitellaan rakentamista edeltävissä vaiheissa, kun rakentamisen suunnittelu etenee yksityiskohtiin. |
| | Uusia tuulivoimahankkeita on alueella vireillä useita, ja kymmenien jättimyllyjen yhteisvaikutukset tulevat olemaan massiivisen tuhoavat alueelle ja sen asukkaille. Hankkeiden yhteisvaikutusten arviointi on aivan oleellista hankkeiden kokonaisvaikutusten selvittämiseksi.<br>VEB-sähkönsiirtolinja tulee poistaa kaavasta kokonaan, koska sen riskit ELY:n perustellun päätelmän mukaan ovat suuret kielteiset erittäin arvokkaalle 1E-luokan pohjavesialueelle.<br>Kaikki selvitykset tulee perustua nykytilanteeseen ja tämänhetkisiin tietoihin.<br>Hankkeesta on tehtävä laaja kysely alueen vakituisille ja loma-asukkaille vähintään 5 km säteellä hankealueesta heti alkuvaiheessa. Vastaukset tulee ottaa hankkeessa huomioon. | Täydennetään kaavaselostuksen kohtaan 10.25. yhteisvaikutukset Luikesneva-Susinevan ja Horhalanperän tuulivoimahankkeiden kanssa.<br>Kaava ei ota kantaa sähkönsiirtoreitin tarkkaan sijaintiin, vaan siitä päätetään omassa suunnittelu- ja lupaprosessissa. Liityntäpisteen alueverkkoon osoittaa alueverkkoyhtiö, jonka jälkeen voidaan käynnistää sähkönsiirtoreitin tarkempi suunnittelu. |